

NIGHT BOOK

DREAM AND NIGHTMARE
CREATURES IN ART NOUVEAU

NAIITS GRAMATINA -

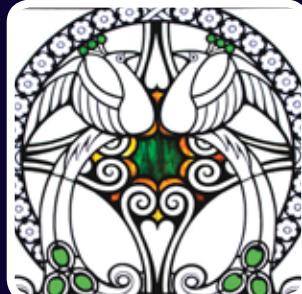
SAPNU UN FANTĀZIJAS
TELI JŪGENDSTILĀ

СОННИЙ ГРАМАТИКА - САПНІ І ФАНТАЗІЇ ІХ СОННИЧНА ЖИГЕНДСТИЛІВІ

ÅLESUND

BAD NAUHEIM

BARCELONA

BRUXELLES-
BRUSSEL

GLASGOW

HELSINKI

LA CHAUX-
DE-FONDS

LA HABANA

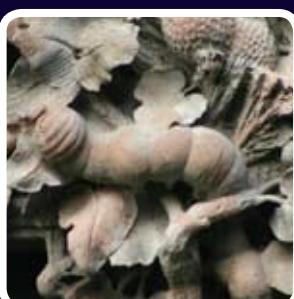
LJUBLJANA

ŁÓDŹ

NANCY

PROVINCIA
DI VARESEREGIONE
LOMBARDIA

REUS

RĪGA

TBILISI

TERRASSA

WIEN

FOREWORD

PRIEKŠVĀRDS

Է ՊԵԱՆ ՈՎԵՐՅԱ ԹԱՌԱ

More than a hundred years ago, all over the world, people decided that it was time for a whole new kind of art, which they simply called art nouveau.

Architects, artists and crafts-men all worked together to create this new art looking to nature for beautiful forms and lines. They also liked the wonderful world of legends. So it is that we find animals and plants on the front of houses, on doors and iron gates, on bridges and on all kind of object which we use every day.

With this "Night book" you can travel to all the cities of the Réseau Art Nouveau Network and discover the animals or mysterious creatures typical to them.

Have fun discovering them!

Vairāk nekā pirms simts gadiem cilvēki visā pasaulē nolēma, ka ir pienācis laiks veidot jaunu mākslas stilu, ko viņi nosauca par jūgendstilu.

Arhitekti, mākslinieki un amatnieki, vērojot dabu un meklējot tur gan formas, gan arī līnijas, strādāja, lai izveidotu šo jauno mākslu. Viņiem arī patika leģendu brīnumainā pasaule. Šī iemesla dēļ mēs varam sameklēt dažādu dzīvnieku un augu interpretējumus ēku fasādēs, uz durvīm un dzelzs vērtiem, kā arī uz tiltiem un visa veida citām lietām, ko mēs izmantojam diendienā.

Ar šo „Nakts grāmatiņu” jūs varat ceļot pa visām pilsētām un atklāt tos dzīvniekus vai mistiskos radījumus, kas ir tipiski tieši tām.

Lai Tev ir prieks sameklēt un
atklāt tos!

ხელოვნების ასაღი სტილი, რომელიც XIX საუკუნის დასასრულს დაიბადა ევროპაში, სხვადასხვა სახელით - მოდერნი (Modern), ად ნუვო (Art Nouveau), სეცესიონი (Secession), იუგენდსტილი (Jugendstil), ლიბერტი (Liberty) და სხვა - გაგრცელდა მსოფლიოში. საქართველოში ის მოდერნის სახელით დამკვიდრდა. ამ სტილის შესანიშნავი ნიმუშები თითქმის ევროპის თანადროულად განხდნენ თბილისში, ქუთაისში, ხოსტაში, გაგრაში, ახალ ათონში, ქობულეთში, ბათუმში, ფოთსა და ლუმეთში.

ეს იყო სავსებით ახალი
ხელოვნება, რომლის შექმნაში
მხატვრებთან და არქიტექტორებთან
ერთად ოსტატები და ხელოსნებიც
მონაწილეობდნენ. მათი შთაგონების
მთავარი წეარო იყო ბჟენება,
მდიდარი ლამაზი მცენარეებითა
და ცხოველებით, ფრინველებითა
და წყალქვეშა სამყაროთი. გარდა
ამისა, ისინი დიდ ყურადღებას
უთმობდნენ ზრაპრების, მითებისა
და დაგენდების ჯადოსნურ
ისტორიებს.

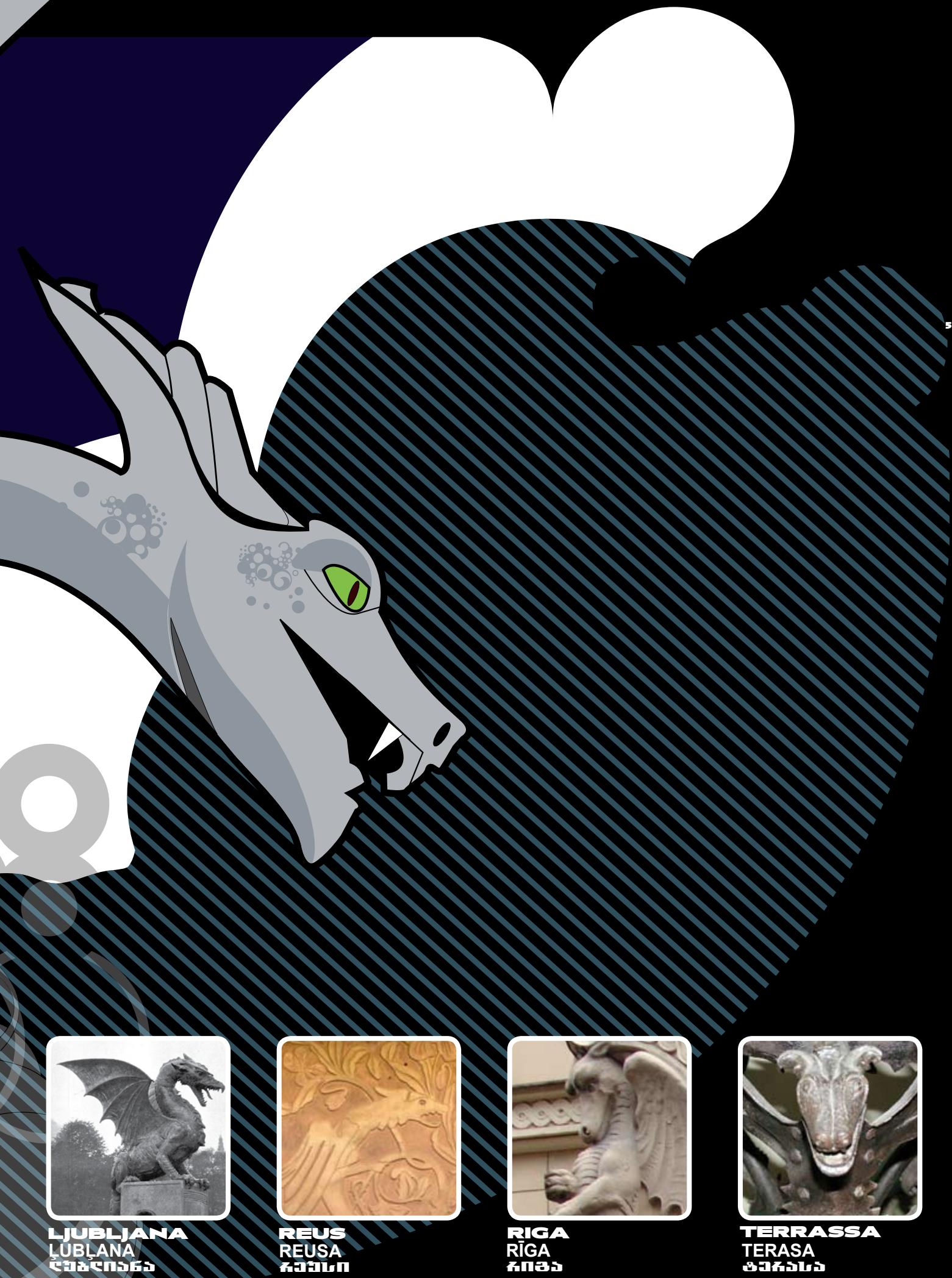
დამის წიგნით მოგზაურებთ
როგორც თბილისში, ასევე
მსოფლიოს სხვა ცნობილ
ქალაქებში და ბეჭრ ლამაზ
ცხოველსა და ფრინველს,
ლეგნძასა და ჯადოსნურ
ქმნილებას გაეცნობით, სწრაფად
აღმოაჩენთ მოდერნის ზღაპრულ
სამყაროს.

გისურვებთ წარმატებებს მოცემული
დავალებების შესრულებაში!

DRAGONS PUĶIS ДРАГОНІВІ

BARCELONA
БАРСЕЛОНА
БАРСЕЛОНА

LJUBLJANA
LUBLANA
ЉУБЉАНА

REUS
REUSA
ՐԵՍ

RIGA
RĪGA
ՐԻՋԱ

TERRASSA
TERASA
ՏԵՐԱՍԱ

BARCELONA / BARSELONA / БАРСЕЛОНА

Drac was a ferocious and horrible dragon that lived in the area around the town of Montblanc. Its breath stank so much that it poisoned the air for miles around, killing people and the flocks who breathed it in. Terrified, the people of Montblanc decided to sacrifice a person each day, chosen by vote, to be eaten by the beast, that way, it would do no harm to anyone else.

One day the person chosen was the King's daughter, a pretty princess. She obediently walked off into the woods to be captured by the monster, but a young knight, Saint George, appeared and saved her with an accurate thrust of his lance, putting an end to the life of the ferocious Drac. From the dragon's spilt blood grew a rose, which Sant Jordi gave to the princess as a sign of his love.

Imagine that you are the knight and you have just battled a dragon – would you have been scared, excited, or sad? Make a drawing of your winning battle and the princess receiving her rose of love. Think about how scary the dragon must have been, as he ate all those people and how happy the princess would have been to have survived.

Drac de Sant Jordi

Dragon / Svētā Jura Pūķis / драконъ

Montblanc in Tarragona, Spain, XIII century / Monblāna Taragonā, Spānija, 13 gadsimts

/ ტარაგონას მთბლავი, ესპანეთი, XIII ს.

In a fence created in 1885 / Kā žoga daļa izveidots 1885. gadā / 1885 წელს აგებული გალავანის ორნამენტი

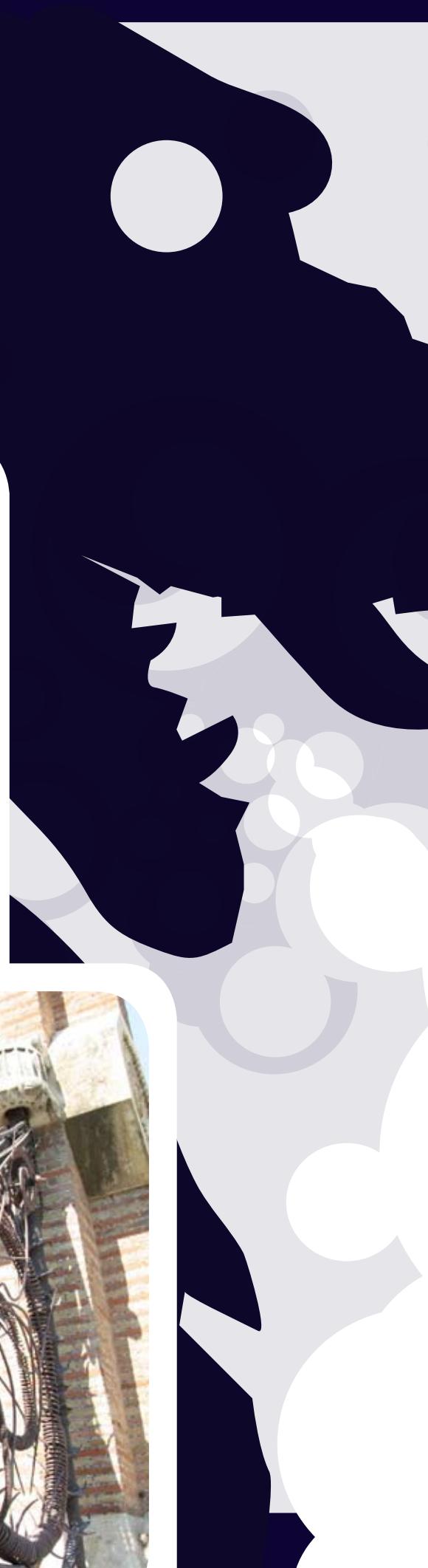
Avenue de Pedralbes 7 – Barcelona

Antoni Gaudí i Cornet

Able to walk, fly and swim. Eats a person each day, chosen by vote. / Apēd vienu cilvēku, ko izvēlas balsojot. / შეუძლია სიარული, ფრენა და ცურვა. დღეში მიირთმევს წილისყრით ამორჩეულ ერთ ადამიანს

Draks bija mežonīgs, nikns un briesmīgs pūķis, kas dzīvoja Monblānas pilsētas tuvumā. Viņa elpa smirdēja tik ļoti, ka tā sabojāja gaisu vairāku kilometru apkārtnē, nogalinot cilvēkus un aitu ganāmpulkus, kas to ieelpoja. Nobiedētie Monblānas iedzīvotāji nelēma katru dienu ziedot šī monstra pusdienām kādu cilvēku, ko izvēlēja balsojot, tad pūķis vairs nedarītu jaunu citiem. Taču kādu dienu izvēlētais cilvēks bija ķēniņa meita, ļoti skaista princese. Viņa arī paklausīgi devās uz mežu, lai monsstrs varētu viņu sagrabt, bet kāds jauns bruņinieks vārdā Svētais Juris tajā laikā gadījās mežā un izglāba jauno princesi, ar savu šķēpu nogalinot neganto pūķi Draku. Vietā, kur izšķērēja pūķa asinis, izauga skaista roze, ko jaunais bruņinieks noplūca un dāvāja princesei kā savas mīlestības apliecinājumu.

Iedomājies, ka Tu esi jaunais brunīnieks un Tev ir jācīnās ar pūķi – vai Tu būtu nobijies, uztraukts vai bēdīgs? Uzzīmē savu veiksmīgo cīņu un princesi, kas saņem mīlestības rozi! Padomā par to, cik gan drausmīgam un briesmīgam vajadzēja būt pūķim, ja jau viņš apēda visus šos cilvēkus, un cik priecīgai vajadzēja būt prīcesei, ka viņa palika dzīva!

**DRAW YOUR BATTLE HERE
ŠEIT UZZIMĒ SAVU CĪNU!**
ამ ჩასატეო ჰიპოტეზ
ასრულდეთ სარგალი!

დღაკი იყო ულმობელი და
საზარელი ურჩხული, რომელიც
მონდლანის მიღამობში
ცხოვრობდა. მისი ამონასუნთქი
ირგვლივ ისეთ საშინელ სუნს
ავრცელებდა, რომ რამდენიმე
მილის მანძილზე წამლავდა
ჰაერს, ხოცავდა ადამიანებს,
ცხოველებსა და ფრინველებს
და ანადგურებდა ყველას,
ვინც ამ ჰაერს ჩაისუნთქავდა.
თავზარდაცემულ მონდლანელებს
ისდა დარჩენოდათ, ყოველდღე
წილი ეყარათ და თითო ადამიანი
შეეწირათ მისოვის მსხვერპლად,
რათა სხვებისოვის არაფერი
დაეშავებინა. ერთხელაც ასეთი
ხელრი მეფის ოვალწარმტაც
ასულს ერგო. ისიც ბედს
დაემორჩილა და ტყეს მიაშურა,
რათა ურჩხულის მსხვერპლი
გამხდარიყო, მაგრამ ანაზღად
გამოჩნდა ახალგაზრდა რაინდი
სეინთ ჯორჯი. მან მარჯვედ
ჩასცა ლახვარი საშინელ
ურჩხულს, წამში მოუღო ბოლო
და მეფის მშვენიერი ასული
საზარელი აღსასრულისაგან
ისხნა. ურჩხულის სისხლი
ვარდად იქცა, რომელიც
ჭაბუქმა მეფის ასულს უძღვნა
სიყვარულის ნიშნად.

ახლო წარმოიდგინეთ, რომ
ოქენებ ხართ ის რაინდი და ეს-
ესაა ურჩეული სიცოცხლეს
გამოასალმეთ. რა გრძნობა
დაგეუფლებოდათ: შიშის,
აღფრთვანების თუ სინანულის?
ნახატით გადმოეციოთ
თქვენი გამარჯვებისა და
მეფის ასულისთვის ვარდის
მირომევის ამსახველი ეპიზოდი.
გაითვალისწინეთ, თუ რაოდენ
საშინელი უნდა ყოფილიყო
ამდენი ადამიანის შთანმთქმელი
ურჩეული, და რა ბედნიერი –
გადარჩენილი მეფის ასული.

LJUBLJANA / ლუბლანა / ລູບລ່ານາ

Dragon / Pūķis / ດຣາຈົນດີ

Legend from Greek Mythology / Grieķu mitoloģijas lēgenda / ლეგენდა ბერძნული მითოლოგიიდან

In the design of a bridge built in 1901 / 1901. gadā būvēta tilta dizaina daļa / 1901 წელს აგებული ხიდის ორნამენტი

Dragon Bridge on the Ljubljanica River by the market place / Pūķa tilts uz ლუბლანის უპეს მარკეტი / ດຣາຈົນດີს ხີດ້ວ ມັດນິນາຮູງ ລູບບັດລູດອານາຫຼຸງ, ດາບໜຣີສ ມອງດານຕານ

Jurij Zaninović

This monster is the symbol of the city of Ljubljana / Šis nezvērs ir ლუბლანის ქალაქის სიმბოლო / ຈະ ຖົມບົນຍາດ ກຳລັກ ລູບບັດລູດອານານ ສິມບອລົມດ.

The legend says that the founder of Ljubljana was the Greek Prince Jason, together with his companions, the Argonauts. Fleeing from King Aites, from whom they had stolen the Golden Fleece, they sailed from the Black Sea up the river Danube, into the Sava and from there into the Ljubljanica. Here Jason encountered a terrible monster, which he fought and killed. This monster was the Ljubljana dragon, which has become the symbol of the town and has a permanent place on top of the castle tower, on the Ljubljana coat of arms and on a bridge over the river built in 1901.

Could you complete the bridge that crosses the river between the two dragons? You can decide to build it in stone, metal or mix the two, with a small wall or railing. You can add street lights, benches or any other ideas but do not forget to use Art Nouveau shapes and decoration!

**COMPLETE YOUR BRIDGE HERE
ŠEIT PABEIDZ SAVU TILTA ZĪMĒJUMU!
აქ დასავალი მივავებ
ამავენი ხიდი**

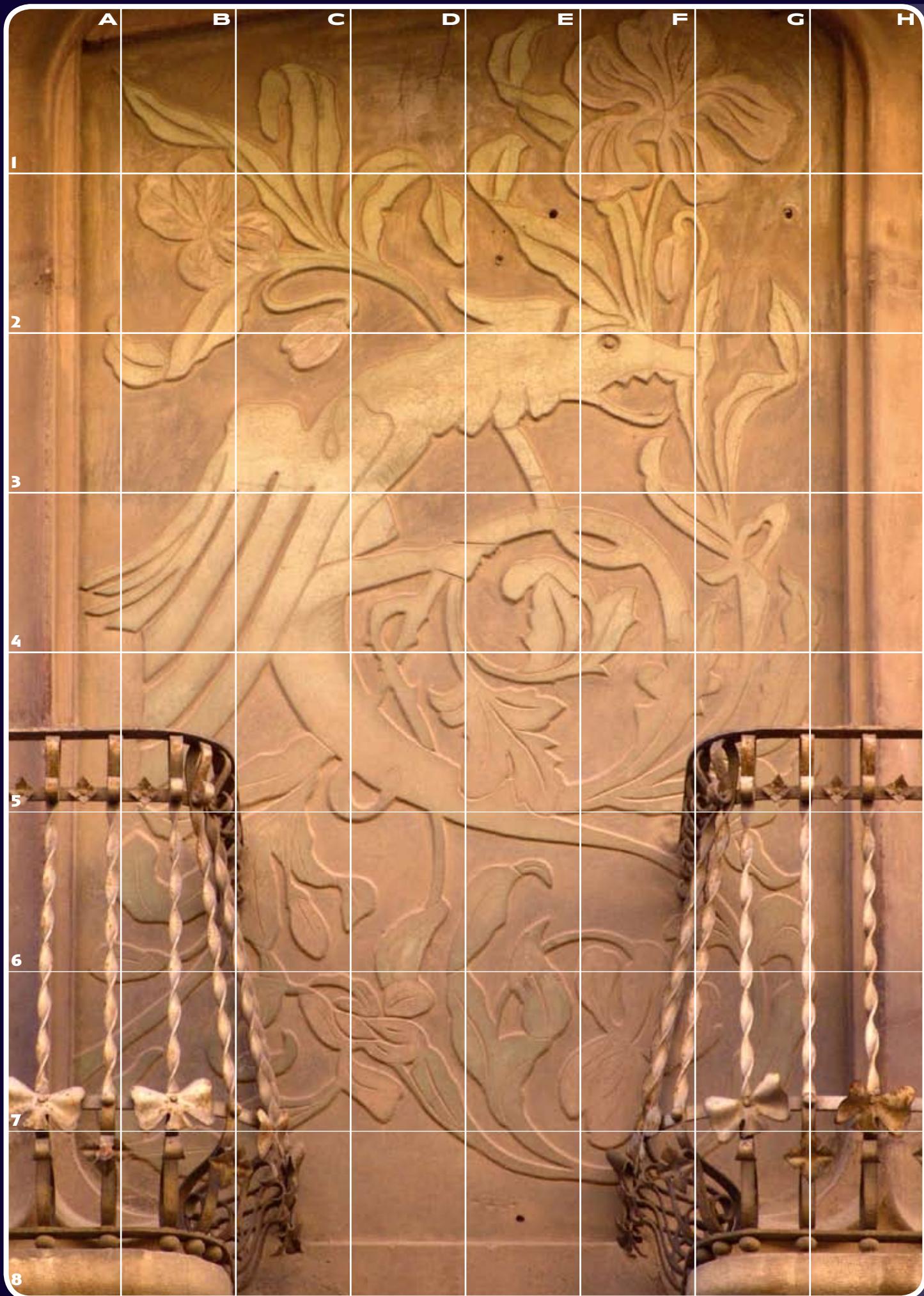
Kā vēsta leģenda, Ľubļanas pilsētu dibinājis sengrieķu varonis Jāsons un viņa biedri argonauti. Bēgot no ļēniņa Aiēta, kuram viņi bija nozagusi Želta aunādu, viņi aizkuļojuši no Melnās jūras augšup pa Donavas upi, tad tālāk pa Savas upi un no turienes nokļuvuši Ľubļanicas upē. Šeit varonis Jāsons sastapis briesmīgu nezvēru, ko sīvā cīņā nogalējis. Šis nezvērs bijis Ľubļanas pūķis, kurš vēlāk kļuva par pilsētas simbolu un tagad atrodams uz pils torna smailes, uz Ľubļanas pilsētas ģerboņa un arī uz 1901.gadā uzbūvētā tilta pār upi.

Pabeidz zīmēt tiltu, kas šķērso upi un atrodas starp diviem pūķiem! Vari izvēlēties to būvēt vai nu no akmens, vai no metāla, vai arī izmantot abus, paredzot zemu mūra norobežojumu vai vieglas margas. Zīmējumu vari papildināt ar ielas laternām, soliņiem vai kādu citu elementu. Un neaizmirst izmantot jūgendstila formas un dekoratīvos rotājumus!

ლეგენდის მიხედვით, ქალაქი
ლუბლიანა ბერძენისა უფლისწულმა
იასონმა დაარსა თავის თანმხლებ
არგონავტებთან ერთად. მეცე
აიეტის ოქროს საწმისის
გატაცების შემდეგ, მდევრისაგან
თავის დასაღწევდად, არგონავტები
შავი ზღვიდან მდინარე დუნაის
აუკვნებ, გავიდნენ საგუს ზღვაში,
იქიდან კი ლუბლიანას მიაშურეს.
იასონი აქ საშინეულ ურჩხულს
შეერკინა, სძლია და მოკლა.
სწორედ ეს ურჩხული იყო ეწ.
ლუბლიანას დრაკონი, რომელიც
ქალაქის სიმბოლოდ იქცა. მან
სამუდამოდ დაიმკვიდრა ადგილი
ციხე-კოშკის თავზე, ლუბლიანელ
მებრძოლთა ფარებზე და 1901
წელს აგებულ ხიდზე.

შეგიძლიათ დაასრულოთ ორ
დრაკონს შორის მდინარეზე
გადებული ხიდი? სურგილისდა
მიხედვით, ხიდის აგება შეგიძლიათ
ქვისგან, რკინისგან, ან ორივე
მასალის კომბინაციით;
გააფორმეთ პატარა ჯებირით
ან პარაპეტით. გარდა ამისა,
შეგიძლიათ დაამატოთ ფარნები,
სკამები ან ნებისმიერი რამ,
ოდონდ არ დაგავიწყდეთ
„მოდერნით“ გათვალისწინებული
ფორმებისა
და ორნამენტების გამოყენება!

REUS / REUSA / REUS

Flowers and dragons are an elegant mixture in this decorative panel, placed on the façade of a house in Reus. Flowers are always present in decorations in Reus, especially the rose, with the dragon being an important creature for Catalonia. However, in this case, the use of both flowers and dragons in the design gives a very interesting result. If you follow the line of the dragon's tail you will see that the curves from the tail become the stems of different flowers. If the motif is very delicate, the drawing itself is quite complex. Can you try to identify the 10 details from the decorative panel? The first 5 are complicated but the other ones are even more difficult because the designs are more abstract.

Ziedi un pūķi ir eleganti savīti šajā dekoratīvajā panelī, kurš izvietots uz kādas ēkas fasādes Reusā. Ziedi ir plaši izmantots dekoratīvais elements Reusā, un īpaši iemīlotas ir rozes, bet pūķis ir nozīmīgs tēls visai Katalonijai. Šajā piemērā abu motīvu izmantojums dizaina risinājumā veido īpaši interesantu rezultātu. Sekojot pūķa astes līnijai, var redzēt, ka tā no astes pārvēršas par vairāku ziedu stiebriem. Motīvs ir ļoti smalks, bet pats zīmējums ir visai sarežģīts. Vai vari noteikt lielajā dekoratīvā paneļa fotoattēlā 10 atsevišķi parādīto detaļu atrašanās vietu? Pirmās piecas ir gana sarežģītas, tomēr pārējās ir pat grūtāk atrast, jo to risinājums ir izteikti abstrakts.

ეყავილებისა და ურჩხულების
გამოსახულება დახვეწილ ნაზაქს
ქმნის ამ დეპორატიულ პანელზე,
რომელიც რექსში ერთ-ერთი
სახლის ფასადზეა წარმოდგენილი.
ეყავილები რეჟისის დეპორაციებში
ყოველთვის ფიბურიებენ,
განსაკუთრებით – ვარდები.
კატალონიაში ურჩხულების
გამოსახულებასაც განსაკუთრებული
მნიშვნელობა ენიჭება. ამიტომ,
ამ შემთხვევაში, დიზაინში
ეყავილებისა და დრაკონების
გამოყენებას ძალზედ საინტერესო
შედეგამდე მივყვართ. ოვალს
თუ გაადეგნებთ დრაკონის კუდის
მოხაზულობას, შეამჩნევთ როგორ
იღებს კუდის ბოლო სხვადასხვა
ეყავილის, დეროსა თუ კუნძის
ფორმას. რამდენადაც საინტერესოა
ჩანაფიქრი, იმდენად რთულია
თავად გამოსახულება. შეგიძლიათ
ამოიცანოთ დეპორატიული პანელის
10 დეგრადი? პირველი 5 საკმაოდ
რთულია, თუმცა დანარჩენი,
დიზაინის აბსტრაქტულობის გამო,
კიდევ უფრო მნელად ამოსაცნობი.

FIND THE DETAILS / ATRODI DETALIAS / အတောက်လုပ် ခွဲအားလုံး

My answers are / Manas atbildes
/ ჩემი პასუხები:

1: 5, B	6: _____
2: _____	7: _____
3: _____	8: _____
4: _____	9: _____
5: _____	10: _____

Dragon or griffin / Pūķis vai grifs / დრაკონი ან გრიფონი

1903 / 1903.g. / 1903 ፩.

12-14 carrer de Sant Joan – Reus
/ 12-14 carrer de Sant Joan – Reusa
/ სანტ ბერნარდ ქუჩა №12-14 – რეუსი

Pere Caselles i Tarrats / Perē Kaselles i Tarats

RĪGA / RĪGA / リガ

DRAW AN OBJECT FOR THE DRAGON TO PROTECT
UZZIMĒ ŠEIT TO LIETU, KO PŪKIS VARĒTU SARGAT!
ЗАЩИТИ СЮДОМ ТО, ЧТО ПУКИС ХОРОШЕГО

In Riga, decorative patterns from flora and fauna are used a lot to adorn the facades of the apartment buildings. Dragons are also used. All over the city, if you look carefully at the details on the facades, from the lower part to the top of the building, you will discover many of these fantastic creatures. Dragons are sculpted on the upper part of a window, on the top of the entrance door or hiding on the parapet of a balcony. If you take time to point out all the dragons, you will see that they are all guardians or protectors of the building, keeping an eye on the inhabitants and greeting the visitors.

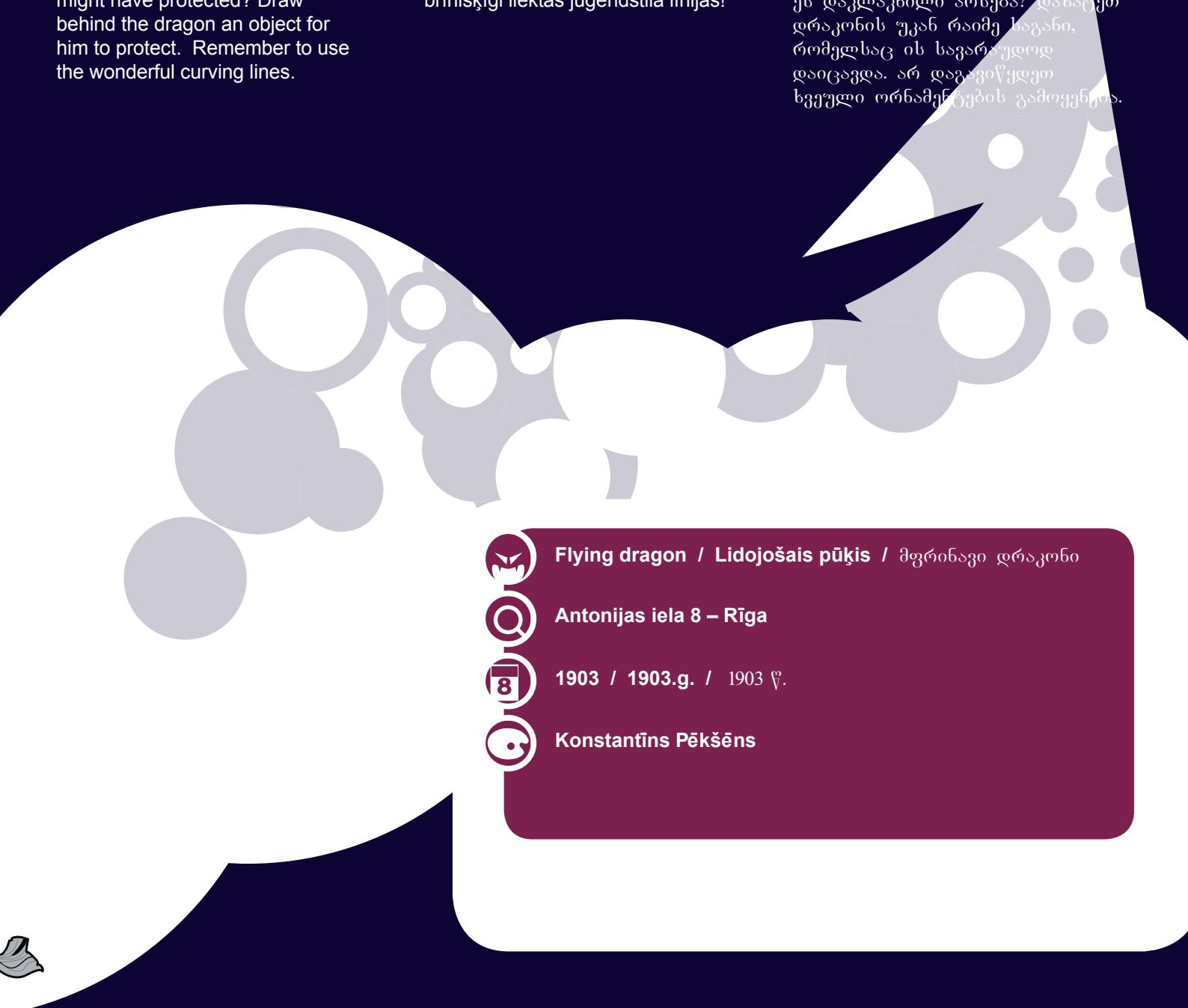
Have a good look at the dragon used as banner holder by the main entrance of the building. Can you imagine what this dragon with the very special curves and details might have protected? Draw behind the dragon an object for him to protect. Remember to use the wonderful curving lines.

Rīgā Joti daudz ir izmantoti augu un dzīvnieku pasaules iedvesmoti dekoratīvie elementi, lai greznotu dzīvojamo ēku fasādes. Parādās arī pūķi. Staigājot pa pilsētu un uzmanīgi ielūkojoties fasāžu detaļās no pašas ēku apakšas līdz augšai, var ieraudzīt daudz šādu fantastisku būtnu. Pūķi ir atveidoti virs logiem, virs ieejas durvīm vai apvijušies ap balkonu margām. Veltot vairāk laika pūķu vērojumiem, var manīt, ka tie ir ēkas aizstāvji un sargi, kas uzmanīgi vēro iemītniekus un sagaida vijesus.

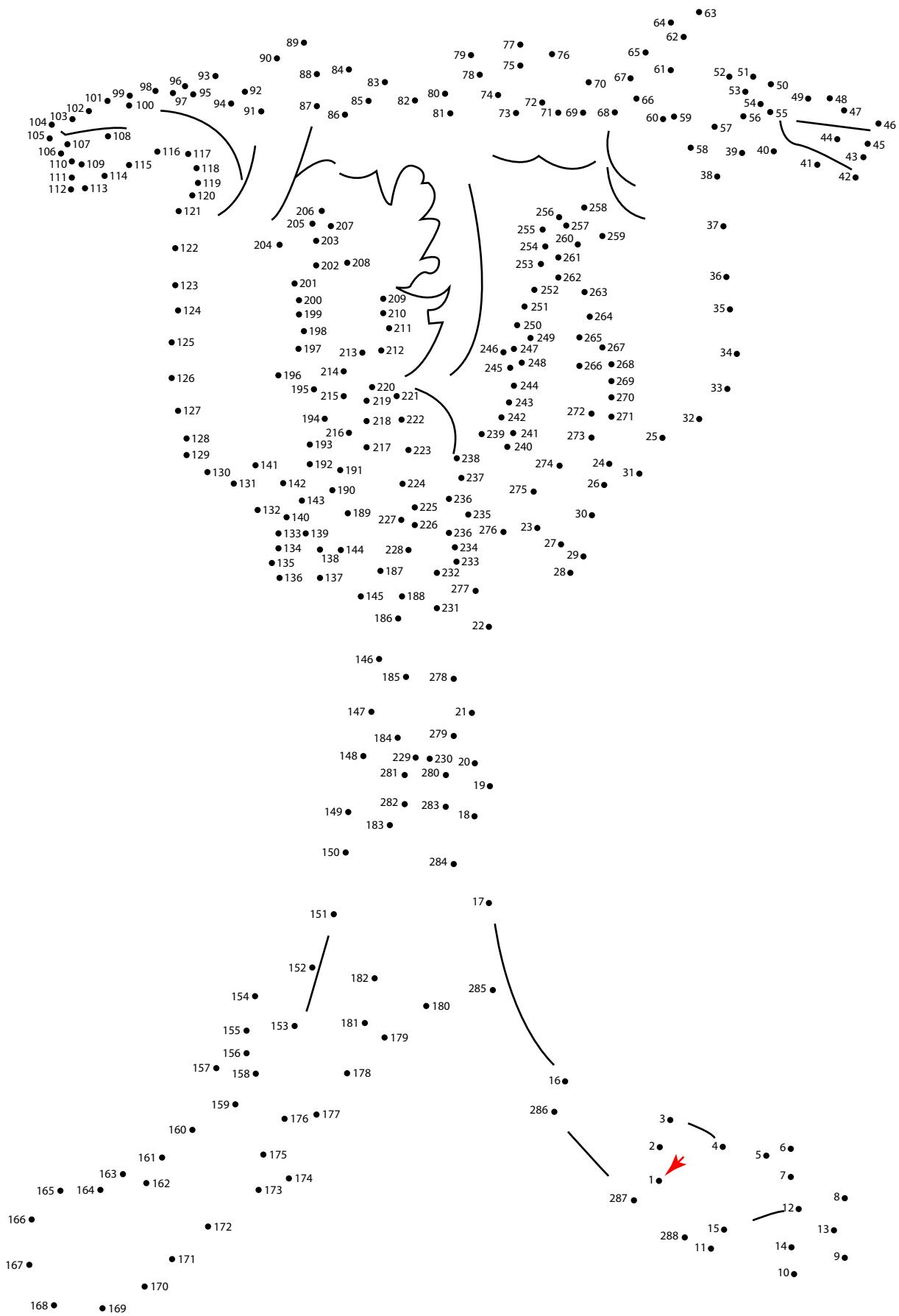
Paskaties vērīgi uz pūķi, kas veidots kā karoga turētājs pie šīs ieejas ēkā! Vai vari iedomāties, ko varētu sargāt šīs smalki veidotais, vijīgais pūķis? Uzzīmē līdzās pūķim to lietu, kas viņam būtu jāsargā! Neaizmirsti izmantot brīnišķīgi liektās jūgendstila īnijas!

რიგაში, საცხოვრებელ
შენობათა ფასადები უხვადაა
შემკული ფლორისა და ფაუნის
დეკორატიული ნიმუშებით.
დრაკონთა გამოსახულებაც ხშირად
გვხვდება. მთელ ქალაქში, ოუკი
შენობის ფასადების დეგრადებს
ყურადღებით დააკირდებით, ბევრ
ზღაპრულ არსებას აღმოაჩენთ.
დრაკონთა ქანდაკებებს იხილავთ
ფანჯრის ზედა ნაწილზე, კარიბჭის
თავზე; დაკირდებული თვალი
ასეთ ქანდაკებას ზოგჯერ აიგნის
პარაპეტზეც აღმოაჩენს. თუ
გულდასმით შეისწავლით ყველა
ამ დრაკონს, შეამჩნევთ, რომ ისინი
ძირითადად შენობების მცველებად
თუ დარაჯებად გვეკლინებიან:
იცავენ მობინადრეებს და
ეგებებიან სტუმრებს.

დააკვირდით მედორშე დრაკონს
შენობის კარიბჭესთან. შეგიძლიათ
წარმოიდგინოთ, რას უნდა იცავდეს
ეს დაკლაკნილი არსება? დახატეთ
დრაკონის უკან რაიმე საგანი,
რომელსაც ის სავარაუდოდ
დაიცავდა. არ დაგავიწყდეთ
ხეეული ორნამეტტების გამოყენება.

TERRASSA / TERASA / தெராஸா

N

Gran Drac Volador

!

Flying dragon / Lidojošais pūķis / მფრინავი დრაკონი

!

Smith's workshop at the beginning of the 20th century / Kalēja darbnīca 20. gadsimta sākumā

/ XX საუკუნის დასაწყისის სამჭედლოს ორნამენტი

!

Carrer de la Font Vella, 29-31 – Terrassa / Carrer de la Font Vella, 29–31 – Terasa

/ ფონტ ველას ქუჩა №29-31 – ტერასა

?

Unknown craftsman / Nezināms meistars

/ უცნობი ოსტატი

?

Guardian and protector of souls / Dvēseļu sargātājs un**aizstāvis / სულთა დარაჯი და მცველი**

If you draw a line from dot to dot, following the numbers, you will identify the hidden design made in wrought iron. What purpose could this very special iron structure have? Is it a crown for the king of giants, a stool for the imp queen, a plant holder to decorate a goddess tomb or a structure to support a magical pot in the wizard chimney?

In fact it is a plant holder that was probably part of a funeral monument at the cemetery in Terrassa. Plant holders and fences made of wrought iron used to be placed in cemeteries as decoration which helped, in some way, to commemorate a person's death.

During the fight between Supreme Goodness and Evil, Goodness won, and the flying dragon became a creature of wisdom, power and passion.

Velkot secīgi pēc cipariem līniju no viena punkta uz otru, varēsi atklāt apslēpto metālkaluma motīvu. Kam varētu būt domāts šis īpašais metāla veidojums? Vai tas ir milzu karaļa kronis, velnu karalienes sēdeklis, ziedu vāze no kādas dievietes kapa vai varbūt katla tureklis kādā burvja pavardā?

Patiesībā tas ir statīvs podam ar nokareniem augiem. Tas, visticamāk, atradās pie kāda kapu pieminekļa Terasas kapsētā. Metālā kalti žogi un statīvi ziedu turēšanai tika izmantoti kapsētās kā dekoratīvi elementi, lai iemūžinātu aizgājušā cilvēka piemiņu.

Cīņā starp Labo un Īauno, Labais uzvarēja, un lidojoša pūka tēls kļuva par gudrības, spēka un kaismes simbolu.

თუ წერტილსა და წერტილს შორის, რიცხვების გაყოლებით ხაზებს გაავლებთ, მიიღებთ ჭედურობის ნიმუშს. რა მიზნითაა შექმნილი ეს თავისებური რკინის კონსტრუქცია? რა არის ეს: გოლიათების მეფის გვირგვინი, ჯუჯების დედოფლის ტახტრევანი, რომელიმე ქალღმერთის საფლავის ქვის შემაგრებელი საყვავილე, თუ ჯადოსნური ქოთის ზედადგარი ჯადოქრის ბუხარში?

სინამდვილეში ეს არის საყვავილე, რომელიც სავარაუდოდ, ძეგლის ფრაგმენტს უნდა წარმოადგენდეს ტერასას სასაფლაოზე. რკინისგან გამოჭედილი საყვავილე და მესერი მიცვალებულისთვის პატივის მისაგებ ატრიბუტებად მიიჩნეოდა.

უზენაესი სიკეთისა და ბოროტის შერკინებისას სიკეთემ გაიმარჯვა და მფრინავი ურჩეული სიბრძნის, ძალაუფლებისა და აღმაფრენის სიმბოლოდ იქცა.

MONSTERS AND STRANGE CREATURES

NEZVĒRI UN NEPARASTI RADĪJUMI

НІЧНІ МОНСТРИ І СТРАННІ ТВОРЫ

ÅLESUND
OLE SUNNA
ალესუნდი

BAD NAUHEIM
BÄD NAUHAIMA
ბად ნაუჰაიმი

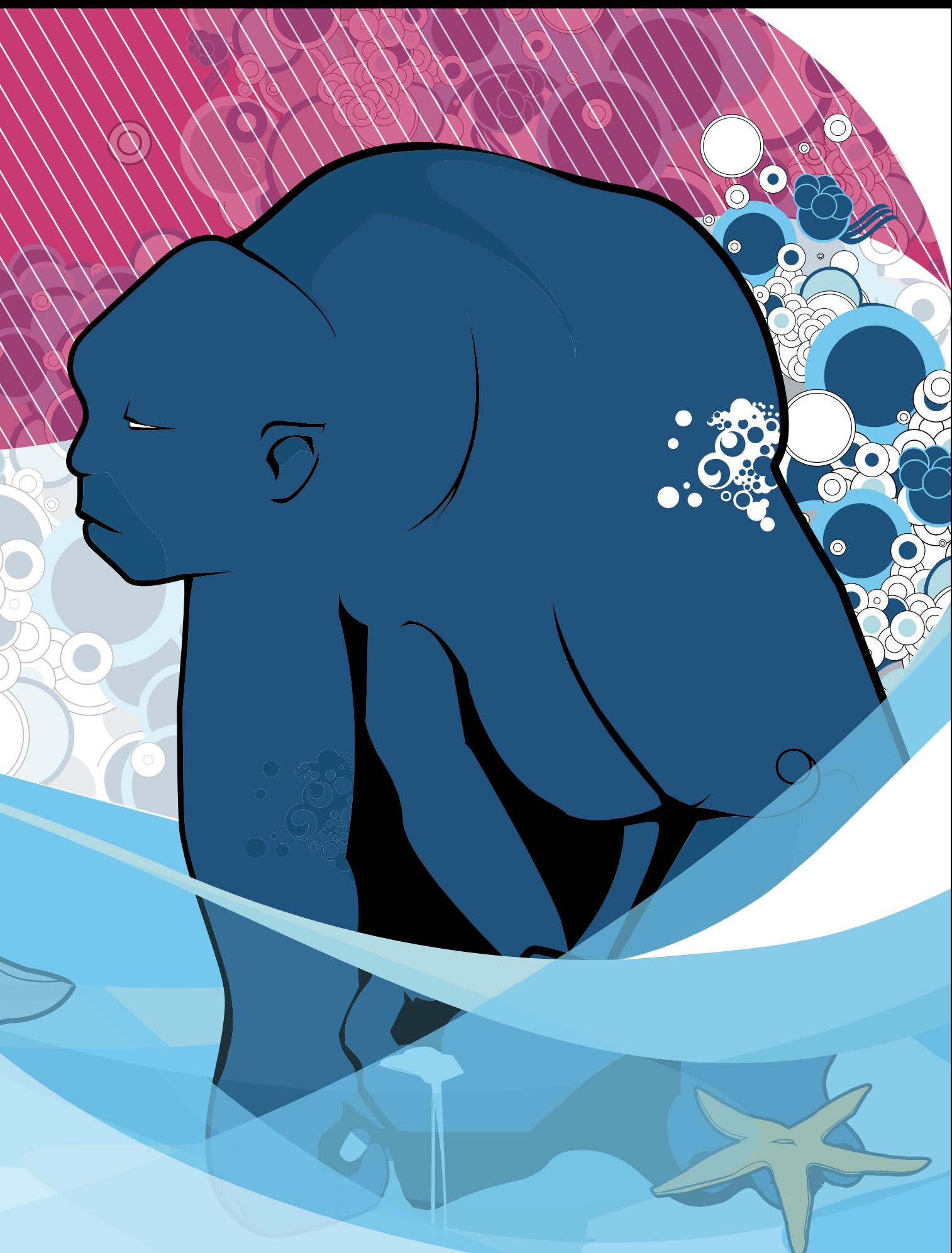
HELSINKI
HELSINKI
ჰელსინკი

TBILISI
TBILISI
თბილისი

PROVINCIA DI
VARESE
VARÈZE
ლი ვარეზე
ვარეზი

ÅLESUND / OLESUNNA / ዠለሱንኑዚ

18

Ålesund is situated on three islands, and sometimes the tide is so high that it brings the sea into the city and even inside the buildings. Maybe this is how Nokken, who usually lives in the sea, came and settled in the ancient pharmacy. Being part of the entrance door, he keeps an eye on everyone who enters the pharmacy. People in Ålesund believe that he protects them from diseases but this is not completely true. Nokken is lonely, and every year he kidnaps a human in order to have some company.

To help the people in Ålesund avoid the kidnappings, draw a sketch of his ideal companion in the empty space. We hope that when he is placed next to Nokken on the Pharmacy door, he will no longer need to kidnap any more humans.

Olesunna atrodas uz trim salām, un dažreiz viļņi ir tik lieli, ka jūras līmenis pacejas, ūdens ienāk pilsētā un pat appludina ēkas. Iespējams, ka tieši plūdu laikā Nekens, kurš parasti dzīvo jūrā, tika līdz vecajai aptiekas ēkai un apmetās tur uz dzīvi. Veidots kā ieejas durvju dekora daļa, viņš vēro ikvienu, kurš ienāk aptiekā. Olesunnas iedzīvotāji tic, ka trollis viņus sargā no visām kaitēm, bet tā nav gluži tiesa. Nekens ir vientuļš, tāpēc katru gadu viņš nolaupa kādu cilvēku, lai viņam būtu sabiedrība.

Lai līdzētu Olesunnas iedzīvotājiem izvairīties no nolaupīšanas draudiem, uzzīmē brīvajā laukumiņā vispiemērotāko biedru šim trollim! Cerams, ka, novietojot viņu līdzās Nekenam uz aptiekas durvīm, trollis vairs netīkos nolaupīt cilvēkus.

ალესუნდი სამ კუნძულზეა განლაგებული და ზოგჯერ იქ მოქცევა ისეთი ძლიერია, რომ ზღვა ქალაქსა და სახლებშიც კი აღწევს. ალბად ნოკენიც, რომელიც ჩატულებრივ ზღვაში ბინადრობს, იქიდან მოვიდა. და უძველეს აფთიაქში დასახლდა. მას შემდეგ რაც შესასვლელი კარის ნაწილი გახდა, ის თვალს არ აცილებს აფთიაქში შემსვლელო. ალესუნდელებს სჯერათ, რომ იგი მათ სხვადასხვა დაავადებისგან იცავს, მაგრამ ეს მთლად ასე არ უნდა იქოს. ნოკენი მარტოსული და უჟღი არსებაა და ყოველ წელს თითო ადამიანს მოწყენილობის გასაქარვებლად იტაცებს.

მტაცებლისგან ალესუნდის მოსახლეობის დასახსნელად, ცარიელ სივრცეზე დახატეთ ნოკენის იდეალური კომპანიონი. კიმედოვნებთ, რომ მას შემდეგ რაც ის აფთიაქის შესასვლელზე ნოკენის გვერდით იქნება გამოსახული, ეს ურჩხული სხვებს ადარ მოიტაცებს.

CAN YOU DRAW NØKKEN A FRIEND?
UZZĪMĒ NEKENAM DRAUGU!
ЗЕГАПАРСИАМ ҔАШНЯЧАМИ НОККЕНУ әәғәпшакаңы?

Nøkken / Nekens / ნოკენი

Sea troll / Jūras trollis / ზღვის ტროლი

Old Norwegian legend. This troll settled in Ålesund in 1906. / Sena norvēģu lēgenda. Šis trollis Olesunnā apmetās 1906.gadā. / ძველი ნორვეგიული ლეგენდა. ეს ტროლი ალესუნდში 1906 წელს დასახლდა.

Apotekergata 16 – Ålesund

Hagbart Schytte-Berg

Guardian and kidnapper / Sargātājs un cilvēku nolaupītājs / მცველი და მტაცებელი

Kidnaps a person every year / Katru gadu nolaupa vienu cilvēku / ყოველ წელს თითო ადამიანს იტაცებს

BAD NAUHEIM / BĀDNAUHAIMA / ბად ნაუჰაიმი

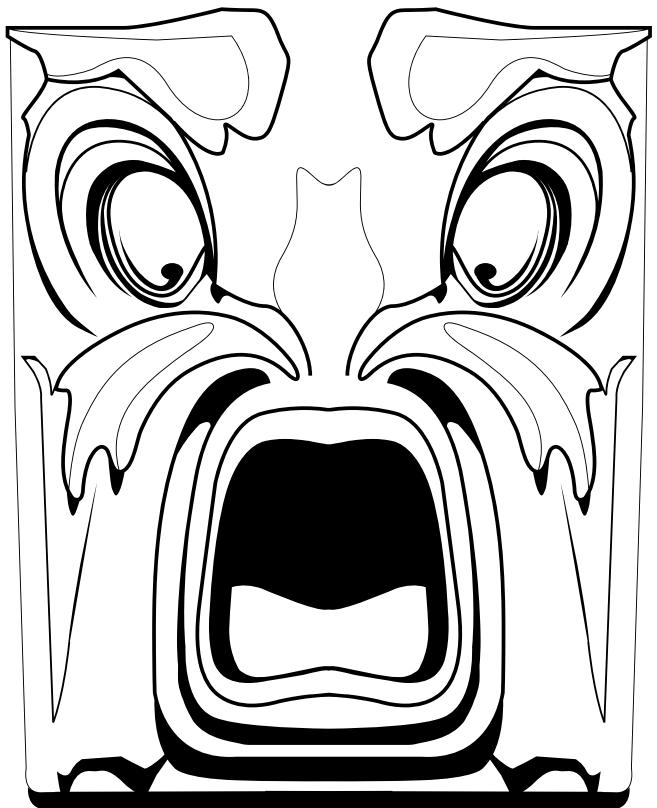
20

N**Glubby / Glubijs / გლაბი****Aquarian creature / Ūdens nezvērs / წყლის არხება**

Badehaus 4, Sprudelhof – Bad Nauheim
/ 4. vannu māja, Šprūdelhofa – Bādnauhaima
/ ბადნაუჰაიმის №4, შპრუდელჰოფი - ბად ნაუჰაიმი

1911 / 1911.g. / 1911 წ.**Ludwig Habich / Ludviks Hābihs / ლუდვიგ ჰაბიხი**

To please and entertain the spa patients
/ Iepriecina un izklaidē peldviesus / ართობს და
ესაუბრება მინერალური წყლების კურორტის პაციენტებს

SPOT THE DIFFERENCE / ATRODI ATŠKIRĪBAS! / ՊՆՊՅԱՌ ՁԵՒՅՑԵՐԵՐԸ

Bad Nauheim is an important spa city where patients from all over the world come to be cured by bathing in the warm, salty and healing thermal waters. On the facades of the Sprudelhof as well as on the courtyards and gardens, you can discover lots of Aquarian monsters and demons. They are never aggressive or frightening but are meant to please and entertain the spa patients. With their funny faces and grim jokes, they entertain the visitors and help them to stay longer in the baths and regain their health.

Glubby is part of a fountain in the courtyard that gives thermal water to the outside as well. What makes him special and funny is that he changes his expression every time someone takes water out of the fountain. Can you identify the 7 changes on Glubby's face?

Bādnauhaima ir nozīmīga un slavena ūdensdziedniecības pilsēta, kurp dadas pacienti no visas pasaules ārstēties ar ūdenspeldēm siltajos, sāļajos un dziedinošajos pazemes ūdeņos. Uz Šprūdelhofas ēkas fasādes, iekšējos pagalmos un dārzos var manīt neskaitāmus ūdeņu nezvērus un mošķus. Tie nepavisam nav draudīgi vai biedējoši, bet gan domāti peldviesu iepriecinājumam un izklaidei.

Viņu jocīgie vaibsti un drūmais humors izklaidē apmeklētājus un palīdz viņiem ilgāk uzturēties vannās un atjaunot veselību.

Glubijs novietots uz
iekšpagalmā esošās strūklakas,
no kuras termiskie ūdeņi izplūst
arī ārtelpā. Viņam ir kāda
savdabīga īpašība – līdzko
kāds ķem no strūklakas ūdeni,
mainās viņa sejas izteiksme.
Vai vari atrast septīnas
atšķirības Glubija sejā?

ბად ნაუკამით არის მინერალური
წყლების საეუროპო ქალაქი,
სადაც სამკურნალო, მარილიან,
თბილ თერმულ წყლებში საბანაოდ
და განსაკურნებლად მსოფლიოს
ყველა ქვეყნიდან ჩადიან
პაციენტები. შპრუდელპოფის
ფასადებზე, ასევე შიდა ეზოებსა
და ბაღებში, აღმოჩენით უამრავი
წყლის ურჩხულისა და დემონის
გამოსახულებებს. ისინი არც
აგრესიულები არიან და არც
შიშის მომგვრელნი. მათი მიზანი
კურორტის პაციენტების გართობაა.
მათი სასაცილო ცხვირ-პირი
და ონბაზური იერი ახალისებს
დამსვენებლებს და ერთგვარად
აიძულებს მეტი ხნი დაჭეონ
აბაზანაში, რაც, თავის მხრივ,
ადამიანებს ჯანმრთელობის
აღდგენაში ეხმარება.

გლაბი არის შიდა ეზოს
შადრევნის ფრაგმენტი,
რომლიდანაც თბილი წყალი
მოედინება. ის, რითიც ეს არსება
გამოიჩინა და განსაკუთრებულ
კომიკურობას იძენს, გახლავთ
მისი უნარი შეიცვალოს სახის
გამომეტველება, როდესაც ვინჩე
მისი შადრევნიდან წყალს იღებს.
შეგიძლიათ დააფიქსიროთ
გლაბის იერის 7 სახეცვლილება?

HELSINKI / HELSINKI / ՀԵԼՍԻՆԿԻ

In the stairwell of the Pohjola Insurance Building (1899–1901), there are wooden columns carved in the shape of strange creatures. They are from the stories of the Finnish national epic, Kalevala. They represent different diseases called up by Louhi, mistress of Pohjola. With these diseases she wanted to destroy her worst rival Väinämöinen and his people. Väinämöinen's stronger magic defeated the diseases and his people were cured.

These creatures were placed in the stairway to warn the visitors of all the harm and accidents that can happen in life. The dangers could be avoided by stepping in and taking out an insurance policy.

The grimacing and crouching creatures created by the three architects seem to wonder what they are supposed to do. They do not look too monstrous, but the diseases they were supposed to spread, would have caused a lot of damage and harm. Can you write the spell cast by the Scab to give all the boils in the world to the Väinämöinen people?

Pohjola (Ziemeļu) apdrošināšanas sabiedrības ēkas (1899–1901) kāpņu koka kolonnas rotā kokā griezti dīvaini radījumi. Šie neparastie tēli nāk no somu tautas eposa „Kalevala”. Tie attēlo dažādas slimības, ko piesauca Ziemeļu valdniece Louhi. Ar šīm slimībām viņa gribēja iznīcināt savu visniknāko pretinieku Veinemoinenu un viņa ļaudis. Veinemoinena burvestības bija stiprākas, viņš uzveica slimības, un viņa cilvēki bija glābtī.

Šie radījumi tika izvietoti kāpņu telpā, lai brīdinātu apmeklētājus par visām nelaimēm un negadījumiem, kas var gadīties viņu dzīvē. No šīm briesmām būtu iespējams izvairīties, ienākot ēkā un iegādājoties apdrošināšanas polisi.

Triju arhitektu veidotie saviebušies un sakumpušie tēli, šķiet, apsver, ko darīt. Viņi nešķiet pārāk bīstami, taču viņu uzsūtītās slimības varēja nodarīt daudz jauna. Uzraksti burvju vārdus, ko Kašķis lietoja, lai Veinemoinena ļaudīm pielaistu visas pasaules augoņus!

პოჟიოლას სადაზღვევო კომპანიის შენობის (1899-1901) კიბის მოაჯირზე ნახავთ ხის სვეტებს, რომელთაც უცნაური არსებების ფორმა აქვთ მიღებული. ყველა მათგანი ფინური ეროვნული ეპოსის „კალევალას“ კუთხით გადასაცემის და წარმოადგენს სხვადასხვა დავაძებებს, რომლებიც გამოიწვია ლუპიმ, პოჟიოლას მფლობელმა. მას სურდა ამ ავადმყოფობებით დაქმარცხებინა თავისი ყველაზე დიდი მოწინააღმდეგებ ვაინამოინენი და მისი ხალხი. ვაინამოინენის ძლიერმა ჯალოქრობამ სძლია ავადმყოფობებს და განკურნა თავისი ხალხი.

ეს არსებები მოკალათებული არიან კიბეზე და აფრთხილებენ სტურებს ყველა ამქვეყნიური უბედურებისა და ფაორაკის შესახებ. საფრთხის არიდება შესაძლებელია ამ კიბეზე ასვლითა და სადაზღვევო პოლისის გამოტანით.

სამი არქიტექტორის მიერ შექმნილი ეს სახემოქცეული და დაღრეჯილი არსებები თითქოს აქვთ გვეკითხებიან, რა უნდა გავაკეთოთ, რა გვევალებაო. მართალია, ეს ფიგურები დიდი სიმახინჯით არ გამოირჩევა, მაგრამ მათ ყველა ის დაავადება რომ გაევრცელებინათ, საშინელ უბედურებას დათვესავდნენ. შეგიძლიათ შეადგინოთ შელოცვა, რომლითაც ვაინამოინენის ხალხში მუნი გავრცელდებოდა?

**CAST YOUR SPELL HERE / UZRAKSTI ŠEIT SAVUS BURVJU VĀRDUS /
රාජ්‍යාච්ච පැවත්වනු ලැබේ**

- **Disease monster. Scab and the 7 other diseases / Slimību monstsrs. Kašķis un vēl 7 slimības.**
/ სნეულებათა ურჩხული. მუნი და 7 სხვა აგადმყოფობა
  - **An ancient Finnish story. The monsters were carved in wood in 1900. / Vēsturisks somu stāsts. Monstra kokgriezums izveidots 1900. gadā.** / ძველი ფინური ისტორია. ურჩხულები გამოკვეთილია ხისგან, 1900 წელს
  - **Pohjola Insurance Building, Aleksanterinkatu 44 –Helsinki**
  - **Herman Gesellius, Armas Lindgren, Eliel Saarinen**
  - **Destroy the people of Väinämöinen / Iznīcināja Veinemoinena ļaudis / ანადგურებს ვაინამოინენის ხალხს**
  - **The names of the disorders and diseases are Colic, Scab, Fever, Ulcer, Plague, Consumption, Gout and Cancer.
/ Slimības, ko izraisa šis monstsrs, ir vēdergrāizes, kašķis, drudzis, čūlas, mēris, dilonis, podagra un vēzis.
/ სალმობათა და სნეულებების სახელებია – ჭკალი, მუნი, ციქბა, წყლული, შავი ჭირი, ჭლექი, ნიკრისი და კიბო**

TBILISI / TBILISI / თბილისი

Chimera / Himēra / ქომერა

12 Chonkadze – Tbilisi

1905 / 1905.g. / 1905 წ.

Michael Ohanjanov / Mikaēls Ohanjans
/ მიხეილ ოჟანჯანოვი

MY STORY OF THE
CHIMERA
MANS NEZVĒRA STĀSTS
მისი გამოვკიდებულება

Have a look in detail at this monster from Tbilisi. It seems to be a chimera, which is a fabulous creature made up of the body parts of different animals. Looking at the expression on its face and the shape of its body, can you describe which kind of chimera it is? As we do not know its origins, can you write a story imagining where the chimera lives, what he likes to eat and if he has magical powers? Can you try to guess why he was placed on the main facade of the dwelling house in Tbilisi?

When your story is completed, remember to complete its details on the identity card.

Aplūko uzmanīgi nezvēru no Tbilisi! Izskatās, ka tā ir himera – teiksmains tēls, kas veidots no vairāku citu dzīvnieku ķermenja daļām. Vai, skatoties uz tā sejas izteiksmi un ķermenja formu, vari noteikt, kas tas ir par nezvēru? Tā izcelsme nav zināma, tāpēc uzraksti stāstu par šo nezvēru – kur tas dzīvo, ko tas labprāt ēd un vai tam piemīt burvju spēks? Vai vari iedomāties, kāpēc nezvērs izvietots uz Tbilisi tabakas fabrikas ēkas galvenās fasādes?

Kad stāsts ir pabeigts, neaizmirsti aizpildīt nezvēra identitātes kartīti!

კურადრებით დააკვირდით თბილისის ურჩეულს. იგი ქიმერას წააგავს – მითურ არსებას, რომელიც სხვადასხვა ცხოველთა სხეულის ნაწილებისგან შედგება. იერისა და სხეულის აღნაგობის მიხედვით, შეგიძლიათ ამოიცნოთ ამ ქიმერას სახეობა? რადგან მისი წარმომავლობის შესახებ არაფერი ვიცით, ეცადეთ, შეთხათ მისი ისტორია: სად ცხოვრობს, რითი საზრდობს და ფლობს თუ არა მაგიურ ძალას?

შეგიძლიათ ახსნათ, რატომ მიუხინეს ადგილი საცხოვრებელი სახლის მთავარ ფასადზე?

როდესაც ქიმერას ამბავს დაასრულებთ არ დაგავიწყდეთ მისი საიდენტიფიკაციო ბარათის შევსება.

FILL IN THE DETAILS
AIZPILDĪ KARTITI
კარტის კარგი მისამართი

PROVINCIA DI VARESE / VARĒZE / ЛІГА ЗАКЛАДАС ВАРЕЗЕ

Griffin / Grifs / გრიფონი

Legendary monster with the head and wings from the eagle placed on a lion's body using only the back legs.

/ Legendārs nezvērs ar ērgļa galvu un spārniem un lauvas ķermenī, staigā uz pakaļkājām / ლეგენდარული ურჩეული არწივის თავითა და ფრთებით და ლომის ტანით. დგას უკანა ფეხებზე.

The legend of the griffin exists before Greek mythology.

/ Grifa leģenda radusies vēl pirms sengrieķu mitoloģijas / ლეგენდა გრიფონის შესახებ ბერძნული მითოლოგიის შექმნამდე არსებობდა

A funeral monument built in 1912 at the Cemetery of Giubiano – Varese. / Kapu piemineklis, veidots 1912. gadā Džubjāno kapsētā Varēzē / ვარესის, გიუბიანის სასაფლაოზე 1912 წელს აგებული საფლავის ძეგლი

Giuseppe Sommaruga, Alessandro Mazzucotelli / Džuzepe Sommaruga, Alessandro Macukotelli / ჯუზეპე სომარუგა, ალესандრო მაჭუკოტელი

To symbolise the qualities of the eagle (vigilance) and the lion (courage). / Simbolizē ērgļa modrību un lauvas drosmi / სიმბოლურად გამოხატავს არწივის (სიმამაცე) და ლომის (გაბედულება) თვისებებს

Guardian / Sargs / მცველი

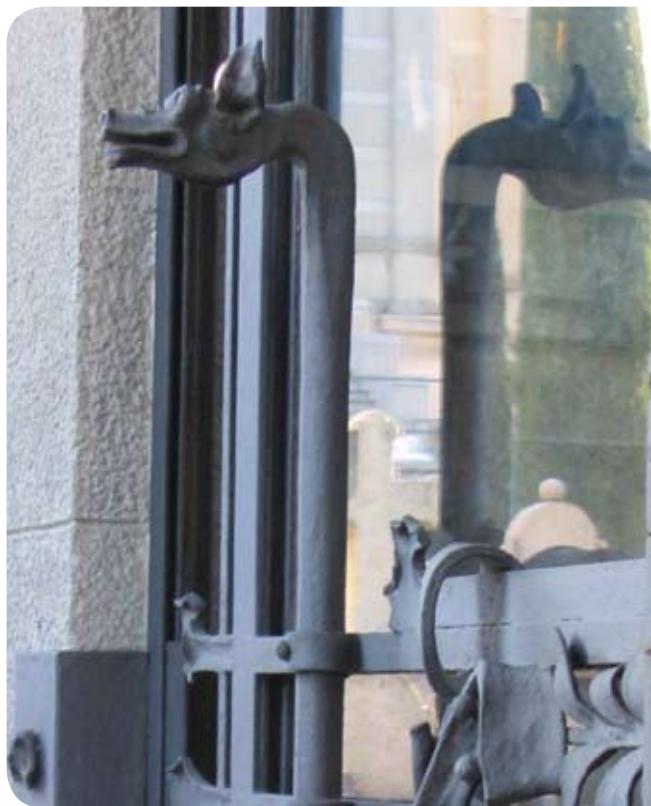
Probably coming from the Orient, griffins looked after gold from India with the help of other legendary monsters. The Ancient Greeks also thought that gold mines were protected by griffins. The Italian family Macchi decided to have griffins look after their funeral monument. Designed by Alessandro Mazzucotelli with a range of beautiful materials and decorative details, the head of a griffin is placed as a guardian in front of the entrance door. He decided to give to this griffin the head of guard dog.

Can you draw the rest the griffin's body? Do you think it should have big claws to carry the gold or perhaps large wings to fly fast after thieves?

Iespējams, ka grifi cēlušies Austrumos. Ar citu teiksmainu nezvēra palīdzību tie sargāja Indijas zeltu. Senie grieķi tīceja, ka grifi sargā arī zelta raktuvēs. Itāļu ģimene Maki nolēma, ka grifi sargās viņu kapu pieminekli. To projektēja Alessandro Macukotelli, novietojot grifu kā sargu durvju priekšā. Piemineklis veidots no augstvērtīgiem materiāliem un dekoratīvām detaljām. Autors nolēma izveidot grifam sardzes suna galvu. Uzzīmē pārējo grifa ķermenī! Kā Tev šķiet, vai tam būtu jābūt ar lielām ļepām, lai nestu un sargātu zeltu, vai varbūt ar milzīgiem spārniem, lai varētu ātrāk dzīties pakaļ zagļiem?

სავარაუდოდ, აღმოსავლური წარმომავლობის გრიფონები ინდოეთის ოქროს იცავდნენ სხვა ლეგენდარულ ურჩეულებთან ერთად. ძველ ბერძნებისაც სჯეროდათ, რომ ოქროს საბადოებს გრიფონები დარაჯობდნენ. ერთმა იტალიურმა ოჯახმა მაჩის გვარიდან გადაწყვიტა გრიფონების მიენდო თავისი საფლავის ძეგლის დაცვა. იტალიური მაზუმატებელის მიერ დაპროექტებულ, კარგი მასალით აგებულ და დეგრადიული დეტალებით გაფორმებულ გრიფონის თავს, როგორც ერთგვარ მცველს, ადგილი შესასვლელი კარის წინა აქვს მიჩნილი. მაზუმატებელიმ გადაწყვიტა გრიფონისათვის მოდარაჯე მადლის თავის ფორმა მიეცა.

შეგიძლიათ დახატოთ გრიფონის ტანი? როგორ ფიქრობთ, მას დიდი ბრჭყალები უნდა ჰქონდეს ოქროს გადასაზიდად, თუ დიდი ფრთები – რათა ქურდებს ადგილად დაეწიოს?

**DESIGN YOUR OWN GRIFFIN
UZZĪMĒ SAVU TEIKSMAINO GRIFU!
დახატათ თქვენი მიზანი მისა
დაგრძელებით გაიშვები**

**NIGHT ANIMALS
NAKTS DZĪVNIEKI
ночь волшебства**

28

BRUXELLES-
BRUSSEL
BRİSELE
ବ୍ରିଜେଲେ

ŁÓDŹ
ŁODZA
ଲୋଜ୍

NANCY
NANSI
ନାନ୍ସି

REGIONE
LOMBARDIA
LOMBARDIJAS
PROVINCE
ଲୋମବାର୍ଡିଆ
ଲୋମବାର୍ଡିଆ

BRUXELLES-BRUSSEL / BRISELE / ԱՌՈՎՆԵՐԸ

N

Bat on the 'Congo Album' / Sikspārnis uz „Kongo albuma”
/ Համերա “Կոնցով ալბոմից”

!

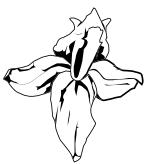
International exhibition in Brussels in 1897 in the Colonial palace in Tervuren, the album was made in 1898
/ Starptautiska izstāde Briselē, 1897. gadā, Tervurēnas koloniju pilī, albūms izveidots 1898. gadā.
/ 1897 წლის საერთაშორისო გამოფენა ծრიუსელში, ტერ-კურენის სასახლეში. Ալբոմի մեջը են 1898 წელს

Q

Royal Museums for Art and History, 10 Parc du Cinquantenaire – Bruxelles / Karaliskās mākslas un vēstures muzeji, 10 Parc du Cinquantenaire - Brisele
/ Եյլուգնեბօսա քա օնտորուս և սամպու մյությոմ, Տոնկանքներու հարյու №10 - ծրույսելու

C

Philippe Wolfers / Filips Volfers / Փիլիպ Վոլֆերս

A**1****2****3****4****B****1****2****3****4****C****1****2****3****4****D****1****2****3****4**

SPOT THE ODD ONES OUT / ATRODI ATŠĶIRĪGOS! / ԱԼԵԿՈՎՆԵՐԻ ԶԱՄԱՐԱԿ ՀԱՅԱՏԵՐՈՅ

At the end of the Colonial Exhibition, organised in Brussels in 1897, King Leopold II wanted to thank Baron de Bethune for all the work that he had done and decided to give him an ivory album. It contained pictures of the exhibition halls, the displays and some of the artwork representing all the riches of Congo, a huge Belgian colony in central Africa. The album was made by Philippe Wolfers, a very famous goldsmith. With white leather, ivory, silver and pearls, which are precious materials coming from the colony, he wanted to show a setting sun giving light to the Colonial Exhibition. The album is framed by a couple of bats, flowers, royal ornaments, exhibition displays and even a sculpture of a swan that Wolfers had created for this exhibition. This cover and its contents seem to be an overview of the whole exhibition. There are so many details in the patterns and the materials that you have to take your time to look at the entire design to discover them all. Can you carefully check which detail belongs to the album among the series of sketches?

Beidzoties Koloniju izstādei, kas tika noorganizēta 1897.gadā Brisele, karalis Leopolds II gribēja pateikties baronam de Betūnam par viņa organizatorisko veikumu izstādes veidošanā un nolēma uzdāvināt viņam ziloņkaula albumu. Tajā bija ievietotas fotogrāfijas no izstāžu zālēm, un eksponātu un mākslas darbu reprodukcijas, kas atainoja visas Belģijai piederošās Centrālfārikas kolonijas Kongo bagātības. Šo albumu izgatavoja ļoti slavens zeltkalis Filips Volfers. Izmantojot kolonijas vērtīgākos materiālus – ādu, ziloņkaulu, sudrabu un pērles –, viņš veidoja rietošu sauli, kas staro gaismu pār izstādi. Albuma vāku rotā divi sikspārni, ziedu motīvi, karalisks ornamenti, izstādes eksponātu un pat gulbja skulptūras attēls, ko šai izstādei bija veidojis pats Volfers.

Albumu vāks un tā saturs bija pārskats par visu izstādi. Ir nepieciešams ilgs laiks, lai rūpīgi aplūkotu visus attēlus un detaļas, kas novietoti uz vāka. Aplūko rūpīgi detaļas un nosaki, kuri no šiem zīmējumiem pieder albumam!

კოლონიალური გამოფენის დასასრულას, როमელიც ծრიუსელში 1897 წელს მოეწყო, მევე ლეოპოლდ მეორემ ბარონი დე ბეტუნი გაწეული სამუშაოსთვის, მადლობის ნიშნად, სპილოს ძელის ალბომით დაასახუქრა. ალბომი შეიცავდა დარბაზში გამოფენილ სურათებს, სტენდებსა და ხელოვნების იმ ნიმუშებს, მთელი კონგოს, ცენტრალურ აფრიკაში მდებარე ბელგიის უზარმაზარი კოლონიის სიმდიდრეს რომ წარმოადგენდა. ალბომი დაამზადა სახელგანთქმულმა ოქრომჭედელმა ფილიპ ვოლფერსმა. კოლონიიდან ჩამოგანილი ძვირფასი მასალით - თეთრი ტყავით, სპილოს ძელით, ვერცხლითა და მარგალიტებით მან გამოსახა ჩამავალი მზე, რომლიც მთელ კოლონიალურ გამოფენას ასხივოსნებს. ალბომი მოჩარჩოებულია წევილი დამურით, ყვავილებით, დიდებული ორნამენტებით, საგამოფენო სტენდებითა და იმ გედის სკულპტურით, რომელიც ვოლფერსმა ამ გამოფენისთვის შექმნა. ალბომის ყდა თავისი შინაარსით მთელი გამოფენის არსეს გამოხატავს. ამ ნიმუშებში იმდენად ბევრი დეტალია, რომ საკმაო დრო დაგჭრდებათ მთელს დიზაინში მათ ამოსაცნობად. შეგიძლიათ, ესკიზების ამ სერიაზე დაკვირვებით ამოიცნოთ ის დეტალები, რომლებიც ალბომს ეკუთვნის?

ŁÓDŹ / LODZA / Łódź

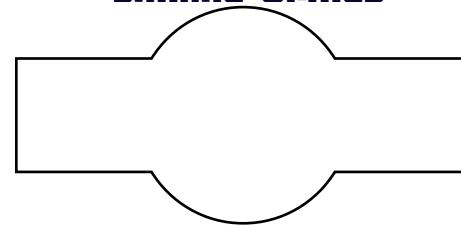
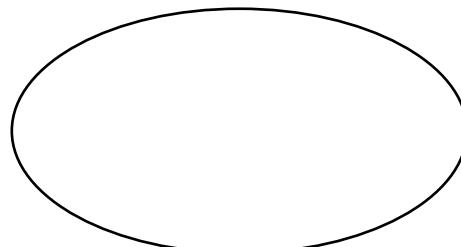
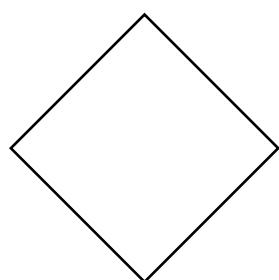
1

2

3

**CHOOSE ONE SHAPE
IZVĒLIES VIENU FORMU
ИЗБЕРГИ ФОРМА**

Owl / Pūce / ბუ

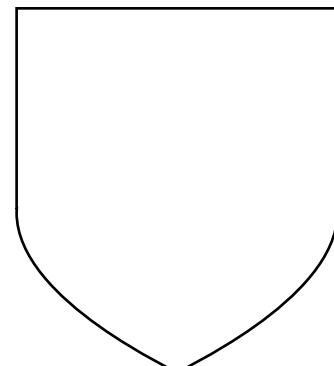
1 – 1910 / 1910.g. / 1910 წ.
2 – 1901 / 1901.g. / 1901 წ.
3 – XIX / XX

1 – Kosciuszki / Kostjuško / კოსიუშკი
2 – Tuwina 3 / Tuvina 3
3 – Gdanska 89 / Gdańska 89

1 – Karl Herrnring / Kārlis Hernings / კარლ ჰერნინგი
2 – Jan Wende / Jans Vende
3 – David Lande / Dāvids Lande

One of the most commonly used animals in Art Nouveau decoration in Łódź is the owl, which was one of the symbols of Pallas Athena, the Greek goddess of wisdom, victory and craft. The owl motif was frequently used. Such as on a bank facade to symbolise wisdom and as a night guard on the top of a cinema building. This suggested the mysterious and dark atmosphere of the cinema. It was also on the main facade of the school building to symbolise knowledge.

Choose your favourite owl or building from the 3 examples and draw the school, bank or cinema logo using the owl. Think of a name for it and place the owl and name in one of the boxes. Your design would be used on the headed paper, the entrance sign, a stained glass window in the staircase and on the uniforms of the pupils or workers.

Viens no visbiežāk izmantotajiem dzīvnieku tēliem Lodzas jūgendstila dekoros ir pūce, kas bija viena no grieķu gudrības, uzvaras un veiksmes dievietes Atēnas Pallādas simboliem. Pūces motīvs tika bieži izmantots. Tā, piemēram, lai simbolizētu gudrību, pūce tika novietota uz bankas ēkas fasādes vai, lai simbolizētu nakts apsardzi, – virs kinoteātra ēkas, kur tā atgādināja par šīs ēkas noslēpumaino un tumšo atmosfēru. Pūce bija arī uz skolas ēkas galvenās fasādes, kur tā simbolizēja zināšanas.

No trim minētajiem piemēriem izvēlies sev tuvāko pūces simbolu vai arī ēku un uzzīmē skolas, bankas vai kinoteātra logotipu, izmantojot pūces motīvu! Izdomā īkas nosaukumu un ievieto to kopā ar pūci izvēlētajā rāmītī! Tavs izdomātais simbols varētu tikt izmantots kā ieejas zīme, kā logotips uz vizītkartēm un dokumentiem, kā uzšuve uz skolēnu un darbinieku uniformām.

ლომის მოდერნის დეკორში
ერთ-ერთი ყველაზე ხშირად
წარმოდგენილი ფრინველია
ბუ, რომელიც გახლდათ ათენა
პალადას – სიბრძნის,
გამარჯვებისა და ხელოვნების
მფარველი ბერძნული
ქალღმერთის – ერთ-
ერთი სიმბოლო. ბუს ოქას
ხშირად მიმართავდნენ: ბანკის
ფასადზე სიბრძნის სიმბოლოს
წარმოადგენდა, კინოთეატრის
შენობის ზედა ფასადზე კი -
დამის დარაჯს; ეს უკანასკნელი
კინოთეატრის იდუმალ და
ბნელ სივრცეზე მიანიშნებდა.
სკოლის შენობის მთავარ
ფასადზე კი ის ცოდნის
სიმბოლოდ აღიქმებოდა.

თქვენი გემოვნებით
ამოარჩიეთ ბუ ან შენობა ამ
სამი ნიმუშიდან და გამოსახეო
სკოლის, ბანკის ან კინოუატრის
ლოგო ბუს გამოყენებით.
მოიფიქრეთ მისი სახელი
და ბუ, ამ მინაწერთან ერთად,
ერთ-ერთ ჩარჩოში მოათავსეთ.
თქვენი დიზაინით შესაძლებელი
უნდა იყოს ბლანკის, საშვის
ან აბრის, ვიტრაჟის და
მოსწავლეთა და მუშაო
საეცტანსაცმლის გაფორმება.

NANCY / NANSI / ნანსი

Bats are night animals, active when it is dark and sleeping when it is light outside. Because they are fascinating and mysterious, artists of the Ecole de Nancy liked to use them to decorate their art works.

But bats are also associated with the night and nightmares. In fact, as they do not like light, people used to think that they were evil animals from hell. Indeed, they are often with the witches in fairy tales.

On this vase made by an artist called Daum, you can see bats playing at night. Can you add the landscape where you live? Keep in mind that it should be a night time scene. For the other drawing could you add flying monsters to create a nightmare atmosphere? Be inspired by all the Art Nouveau monsters and creatures that you have discovered in this book.

Sikspārnis ir nakts dzīvnieks – aktīvs, kad ir tumšs, bet gul, kad ārā ir gaišs.

Nānsī skolas māksliniekim patika izmantot siks pārņa motīvu kā dekoratīvu elementu savos mākslas darbos, jo ar siks pārņiem saistīs kaut kas noslēpumains, neizprotams un apburošs.

Taču sikspārņi saistās arī ar nakti un sliktiem sapņiem. Tā kā sikspārņiem nepatīk gaisma, senāk cilvēki pat domāja, ka sikspārņi ir dēmoniski radījumi, kas nākuši no elles. Pasakās viji bieži vien dzīvo kopā ar raganām. Uz mākslinieka Doma veidotās vāzes Tu vari redzēt, kā sikspārņi spēlējas tumsā. Vai vari papildināt šo zīmējumu ar to vidi, kurā tie dzīvo? Paturi prātā, ka tai jābūt nakts ainai! Otrajā zīmējumā pievieno šiem sikspārņiem kādu citu lidojošu, teiksmainu nezvēru, lai radītu murgaina sapņa iespaidu! Iedvesmai vari izmantot citus jūgendstila briesmoņus, kuri atrodami šajā grāmatā.

ლამურები დამული
არსებებებია, რომლებიც
სიბნელეში აქტიურდებიან და
თანხმოვთ კი იძინებან.

დამუჯგბის იდუმალების
გათვალისწინებით, ნანსის
სკოლის წარმომადგენლები
მათ გამოსახულებას ხშირად
იყენებდნენ თავიანთი
ნამუშევრის გასაფორმებლად

დამურა დამესა და დამულ
კოშმარებთანაც ასოცირდება.
ვინაიდან ეს არსებები დღის
სინათლეს უფროხიან, ადამიანებს
ისინი ჯოგორეთიდან მოვლენილ
ბოროტ სულებად მიაწნდათ.
მართლაც, ზღაპრებში ისინი
სშირად ჯადოქრების გვერდით
აკავდებიან.

დაუმისევულ ამ ლარნაცხე
თქვენ ხედავთ დამიოთ მოთამაშე
დამურებს. შეგიძლიათ ამ
ნიმუშს თქვენი საცხოვრებლის
ლანდშაფტი დაუმატოთ?
გაითვალისწინეთ, რომ საქმე
ეხება დაძის სცენას. შეგიძლიათ
სხვა ჩანახატს დაამატოთ
მფრინავი ურჩხულები კოშმარული
ატმოსფეროს შესაქმნელად?
გამოიყენოთ „მოდერნის“ ყველა
ურჩხული და არსება, რომელსაც
კი ამ წიგნით გაუვაზიოთ.

DRAW YOUR DESIGNS IN THE VASES UZZİMĒ SAVU VĀZES DEKORU

Bat / Sikspārnis / ලංඡුරා

1907 – 1908 / 1907. – 1908.g.
/ 1907-1908 ፩.

**Musée des Beaux-Arts, 3 place Stanislas – Nancy
/ Mākslas muzejs, 3 place Stanislas – Nansi
/ სელოვნების მუზეუმი, სტანისლასის მოედანი №3 - ნანსი**

Daum / Doms / දැංඩෝ

REGIONE LOMBARDIA / LOMBARDIJAS REĢIONS

To understand the story of the silk worm in Lombardia, it would be very helpful if you add a drawing to illustrate each step.

The secrets of silk were jealously kept by the Chinese Emperors for a long time as they wanted to protect their richness. It is said that in the sixth century, some monks succeeded to bring out of China silkworm eggs in hollow canes and that Marco Polo could have brought the knowledge of the silk production into Europe around the year 1300.

Silk production was then developed around Como Lake (1). The Bernasconi Silk Weaving Factory was so important that it was composed by weaving, dyeing and printing workshops, storages, houses for the workers and a school for their children. Draw the site with the buildings in number 2.

The director asked architect Alfredo Campanini to build his family house (3), where the story of the silk worm and the moth appear in the sculptural decorations of the façade (5). Draw the house in number 4 and the moths in number 6.

It is on the mulberry trees that the moth leaves its eggs. The eggs become worms that will eat the leaves and will later build the precious cocoon (7). From the cocoon the thread is woven, dyed and printed to obtain the famous silk. Draw some worms eating mulberry leaves in number 8.

The story is not really finished because silk is still in production today.

Lai saprastu Lombardijas zīdtārpīņa stāstu, būtu joti noderīgi, ja Tu varētu pievienot zīmējumu, kas ilustrētu katru soli.

Loti ilgu laiku Ķīnas imperatori turēja slepētā zīda noslēpumu, jo viņi vēlējās saglabāt un aizsargāt savu bagātību.

Tiek uzskatīts, ka VI gadsimtā kāds mūks veiksmīgi izvedis no Ķīnas zīdtārpīņa oliņas izdorbā nūjā, un, ka Marko Polo iespējams atvedis uz Eiropu zināšanas par zīda izgatavošanu ap 1300. gadu.

Zīda izgatavošana attīstījās ap Komo ezeru (1). Bernaskoni zīda aušanas fabrika bija liela, un tajā ietilpa ne tikai zīda aušanas, bet arī zīda krāsošanas un apdrukāšanas darbnīcas. Turpat bija arī strādnieku dzīvojamās ēkas un skolas bērniem. Uzzīmē teritoriju ar ēkām otrajā laukumā!

Fabrikas direktors palūdz arhitektu Alfredo Campanīni uzbūvēt viņa ģimenes māju (3). Fasādes apdarē vajadzēja iekļaut arī zīdtārpīņu un zīdtauriņu attēlus (5). Uzzīmē ēku laukumā Nr. 4 un zīdtauriņus laukumā Nr. 6!

Zīdtauriņš uz zīdkoka lapām atstāj oliņas. No oliņas izveidojas tārps, kas apēd zīdkoka lapas un vēlāk uzbūvē vērtīgo kokonu (7). Aužot, krāsojot un apdrukājot kokona pavedienu, tiek iegūts slavenais zīds. 8. laukumā uzzīmē zīdtārpīņus, kuri ēd zīdkoka lapas! Tā kā zīdu ražo vēl šodien, stāsts vēl nav galā!

Люмбадардийс аձրյշյմօս չուս օւցուրօս Սայեր ռոմ Բայշվայտ, զորինյատ ճամաթօտ ճասայո, ռոմյալու տոտոյշյան և այցելուրուս օւցյալքրոյդաս մասեցնենս.

Ինյոտուս օմպյրաթորյեօ աձրյշյմօս չուս սաօդյմլու գուցեան և սացյալճացյալու մալազանցնեն, ռագցան տազանտո սօմճօգրուս դացա Եյրժատ.

Ճագմուցյմօս տանաեմագ, VI սայշյնի ռամճյնօմյ ծյրմա մասեյրսա ինյոտուրյան աձրյշյմօս չուս այշրցեցնուս ցամուրանա ամուրայլ լոյրվմօս չշռեցնուտ, եռլու ճաակնուրյան 1300 Եյլս, մարյո քուրու զբրուանու ճանյրցա աձրյշյմօս մայուս դամինացնուս Ծայինուրուցա.

Աձրյշյմօս Վարմոյեօ ճանցուարճա կոմուս ընուս մուժամոյեծն (1). Ճյրնասեյրնուս աձրյշյմօս սայցյօյրու ցածրույամ օւցու մենշյնցյալունա Մյուսնա, ռոմ մուս Մյմացցյնցյալունա Մյցուա սայցյօյրու, սամցացնուր, մուսեիուտո սաեցլուսեացնու, սայյյունցնու, մյշատո սացեացրցնուցնու ճա սկուցնու ճացմցյնուտցնուս. Իսաբյու եցու Մյեցնուցնուտ Ն2-նո.

Ճույյէթորմա ետեացա արյօյիյյէթորմա ալոյրցյալու յամէնունուս մուս ոչցանուտցնուս սաեցլու այշենցնունա (3). Ճմ սաեցլուս ցասացնուս ճունանու աձրյշյմօս կուսսա ճա յեցլուս օւցուրուս Վարմոյեյն (5). Իսաբյու սաեցլու N4-նու ճա աձրյշյմօս յեցլոյն - N6-նո.

Աձրյշյմօս կուս յայրցյես տյուտուս եուս ցուուցյանց Յուցացն. յայրցյեցնունա օիցյեցնունա մաթլացն, ռոմլացնու մուրումյացն տյուտուս եուս ցուուցյանց ճա մոցցունուտու աեցացն մցուրցաս աարցյնու (7). Ճմ աարցյնունա ամուսցյացն մացու, յեցլացնու ճա ճաուիուցյանց ամցարաց մուրուցն սաեցլունույլու աձրյշյմօ. N8-նու իսաբյու ռամճյնօմյ կուս, ռոմլացնու տյուտուս ցուուցյանց յայրցյեցն. յայրցյեցնունա, օւցուրուս այ ար մտացրցյանց, յոնանունա աձրյշյմօս Վարմոյեօ ճա ճա յայմյանցյեցն դուցեաց յամյալուցա.

1

2

3

4

5

6

7

8

Silk worm and moth / Zīdtārpīņš un zīdtauriņš
/ აბრეშუმის ჭიდა და პეპელა

The Orient / Austrumi / აღმოსავლეთი

**Villa Bernasconi, Cernobbio – Lago di Como
/ Bernaskoni villa Černobio, pie Komo ezera**
/ ფილა ბერნაკონი, ცერნობიო – ლაგო დი კომო

Alfredo Campanini / Alfredo Kampanīni
/ ალფრედო კამპანინი

1905 / 1905.g. / 1905 წ.

DREAM ANIMALS

SAPNU DZIVNIEKI

САПНУ ДЗИВНІЕКИ

38

GLASGOW
GLĀZGOVA
გლაზგოვი

LA CHAUX-
DE-FONDS
LAŠODEFONA
ლა შო-დე-
ფონდი

LA HABANA
HAVANA
ლა ჰაბანა

WIEN
VİNE
ვიენა

GLASGOW / GLĀZGOVA / გლაზგოვი

Scarab, Ladybird, Bee, Ant and Swift

/ Skarabejs, mārīte, bite, skudra un svīre

/ бেռჭო სეარაბე, ჭიამაია, ფუტგარი, ჭიანჭველა და ნამგალა

Glasgow, Scotland, 1899 / Glāzgova, Skotija, 1899.g.

/ გლაზგო, შოტლანდია, 1899 წ.

The Glasgow School of Art, 167 Renfrew Street – Glasgow

/ Glāzgovas Mākslas skola, 167 Renfrew Street – Glāzgova

/ გლაზგოს ხელოვნების სკოლა, რენფრიუს ქუჩა №167 – გლაზგო

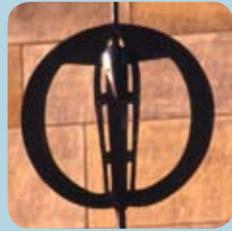

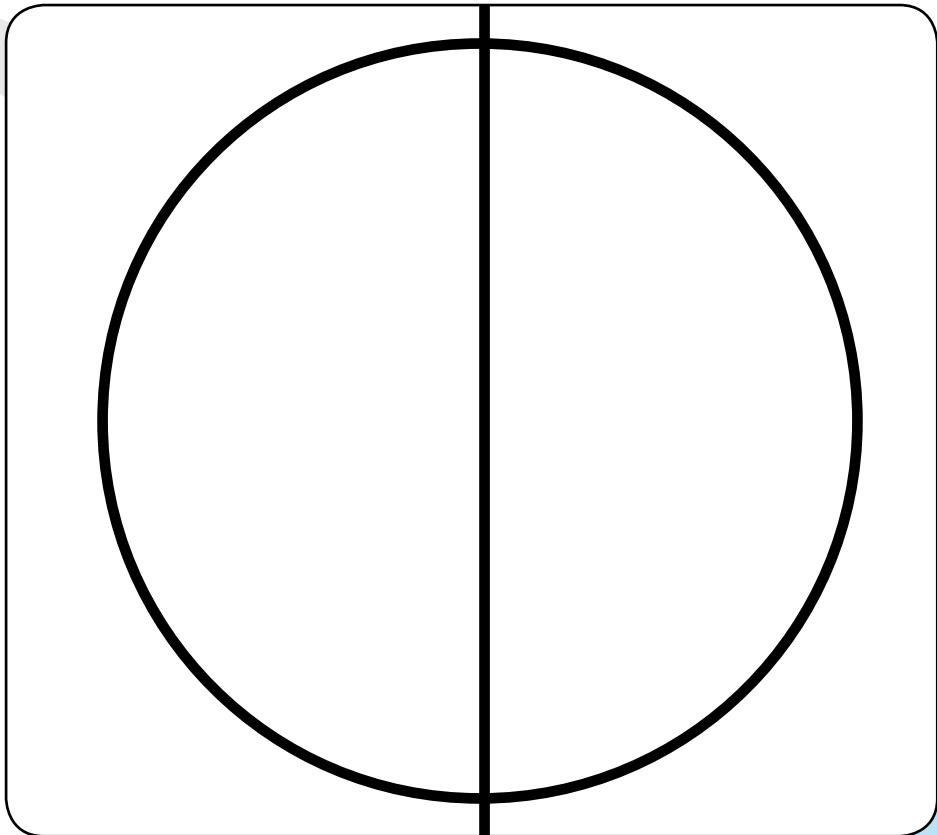
Charles Rennie Mackintosh / Čārlzs Renī Makintoš

/ ჩარლზ რენი მაკინტოში

Guards / Sargi / მცველები

MY ANIMAL IS / MANS DZĪVNIEKS / МАЙСА ЖИВОЕТЫН:

These giant bugs were designed by Charles Rennie Mackintosh, who also designed the building you can see behind them, The Glasgow School of Art. Mackintosh used a lot of symbols, such as circles and squares and even flowers, in his work. Here he has invented symbols for different types of bugs and birds which are displayed on the railings in front of the Mackintosh building at The Glasgow School of Art. They are like guardians of the school and stand up straight and tall like sentries watching everyone who enters the building, guarding its front door.

Try and identify all the animals from the list in the identity card. Can you make a drawing of another animal in the circle to complete the series? Try and simplify the animal's shape and exaggerate the main curves and lines in your drawing. Keep in mind that it should be an extra guard made in wrought iron, the iron will be in black in your drawing and the area without any material in white. Write the animal's name underneath.

Milzīgās vaboles veidojis Čārlzs Renī Makintošs, kurš ir projektējis arī ēku, ko vari aiz tām redzēt – Glāzgovas Mākslas skolu. Makintošs savā darbā izmantojis vairākus simbolus, kā, piemēram, aplus, kvadrātus un pat ziedus. Šajā vietā viņš izdomājis vairākus stilizētus vaboloju un putnu veidolus, kurus iestrādājis margās Glāzgovas Mākslas skolas priekšpusē. Tie ir kā skolas sargi, kuri, stāvot droši un stalti kā kareivji, noraugās uz katru, kas ieiet ēkā, sargājot galvenās ieejas durvis.

Pamēģini noteikt visus dzīvniekus no identitātes kartes saraksta! Izveido vēl viena dzīvnieka zīmējumu aplī, lai pabeigtu zīmējumu sēriju! Savā zīmējumā pamēģini vienkāršot dzīvnieka formu un izceļt galvenās liektās līnijas! Paturi prātā, ka tam jābūt vēl vienam skolas sargam, kas izkalts no metāla! Metāls Tavā zīmējumā būs melns, bet laukumi, kuros nav metāla – balti. Uzraksti dzīvnieka vārdu zem zīmējuma!

ამ მწერების უზარმაზარი გამოსახულება შექმნილია ჩარლზ რენი მაკინტოშის მიერ, მასგვე ეკუთვნის გლაზგოს ხელოვნების სკოლის შენობის დიზაინიც, რომელსაც მათ უკან ხედავთ. მაკინტოშმა თავის ნამუშევარში გამოიყენა უძრავი სიმბოლო: წრეები, კვადრატები და უგავილებიც კი. აქ მან სხვადასხვა ტიპის მწერებისა და ფრინველებისთვის შექმნა სიმბოლოები, რომლებსაც ვხედავთ გლაზგოს ხელოვნების სკოლის შენობის პარაპეტზე. ისინი სკოლის მცველებს მოგვაგონებენ, გუშაგებივთ გაჭიმულან, აკვირდებინ შენობაში ყველა შემსვლელს და იცავენ მის წინკარს.

შეეცადეთ, ამოკნოთ ყველა არსება საიდენტიფიკაციო ბარათის სიიდან. შეგიძლიათ ჩახატოთ წრეში სხვა მწერი ამ სერიის დასასრულებლად? შეეცადეთ ოქენეს ნახატში გაამარტივოთ მათი ფორმის მოხაზულობა და გაადიდოთ ძირითადი ხვეულები და ხაზები. გაითვალისწინეთ, რომ ეს უნდა იყოს რეინისბან გამოჭედილი სულ სხვა მცველი; რაინა ოქენეს ნახატზე შავი ფერის უნდა იყოს, ხოლო ფონი - ოთრი.

მწერებსა და ფრინველებს ქვემოთ მიუწერეთ სახელები.

**LA CHAUX-DE-FONDS / LAŠODEFONA /
LA ڦاڻ-ڦاڻ-ڙڻڻ**

La Chaux-de-Fonds is a watch making industry city where an Art School

was established in 1870. The teachers and the students of the Art School designed a lot of watches and clocks, as well as applied arts. The local fauna of the Swiss mountains and also flowers, plants and fir trees often inspired them.

On this wallpaper, two squirrels are playing in a tree amongst hazelnuts, harvesting them to stock up essential food for winter. If you use the motif of these two small mammals, you can create an Art Nouveau frieze by repeating the drawing of the squirrels. You can then use the frieze as a decoration in a charming interior, on an object that you really like. You must have plenty of ideas of ways to use this decorative pattern!

Lašodefona ir rūpniecības pilsēta, kas specializējusies rokas pulksteņu ražošanā. 1870. gadā te tika izveidota mākslas skola. Tās skolotāji un studenti radīja veidolu daudziem rokas un sienas pulksteņiem, kā arī dažādiem daiļamatniecības izstrādājumiem. Kā iedvesmas avots kalpoja Šveices kalnu vietējā fauna, kā arī ziedi, augi un koki.

Uz šīs tapetes divas vāveres spēlējas kokā starp riekstiem, ievācot tos ziemas krājumiem. Izmanto šo divu mazo zīdītāju motīvu un izveido jūgendstila frīzi (dekoratīvu joslu), atkārtojot vāveru zīmējumu! Pēc tam vari šo frīzi izmantot kā burvīga interjera dekoru vai arī pārnest to uz kādas lietas, kas Tev patiešām patīk. Tev taču būs daudz ideju, kā izmantot šo dekoratīvo zīmējumu!

ლა შო-დე-ფონხდი გახლავთ
საათების წარმოქმით
განთქმული ქალაქი, სადაც
1870 წელს ხელოვნების სკოლა
დაარსდა. ხელოვნების სკოლის
მასწავლებლებმა და სტუდენტებმა
გააფიორმეს უამრავი კედლისა
და მაჯის საათი, აგრეთვე
გამოყენებითი ხელოვნების ბეჭრი
ნიმუში. მათი შთაგონების წყარო
სშირად შვეიცარიის მოქმიდის
ადგილობრივი ფაუნა, ყვავილები,
მცენარეები და წიწვოგანი
ტკიმები იყო.

ამ შპალერზე კაცლის
 ხევბზე მოხტუნავე ორი ციყვია
 გამოსახული. ისინი ზამთრისთვის
 იმარაგებენ კაკალს. ამ ორი
 პატარა ძექუმწოვრის თემის
 გამოყენებით, თქვენ შეგიძლიათ
 შექმნათ მოდერნის სტილის
 ფრიზი. შეგიძლიათ ეს ფრიზი
 გამოიყენოთ ლაბაზზი ინტერიერის
 დეკორაციად თქვენს მიერ
 შერჩეულ ნებისმიერ საგანზე.
 უთუოდ უამრავი იდეა გეგჩებათ
 ამ დეკორატიული ნიმუშის
 გამოსაყენებლად!

**DESIGN YOUR ART NOUVEAU FRIEZE
IZVEIDO SAVU JÜGENDSTILA FRÍZI!
ԵՎԱՀԱՄԱՔՈՆՉԵՐԻ ՅՈՒՆԻԿԱՆՈՍ ԽԳՈՇՈՆ
ՎՐԱՊԱՌՈ**

LA HABANA / HAVANA / ლა ჰაბანა

Mixture of pelican and flamingo or phoenix
/ Fēnikss jeb pelikāna un flamingo salikums
/ ვარხვის, ფლამინგოსა და ფენიქსის ნაზავი

Pelican's House, Mercaderas 265 – 267 – La Habana Vieja
/ Pelikānu nams, Mercaderas 265 – 267 – Vecā Havana
/ „პელიკანი პაუზი“, მერკადერას №265-26 – ლა პაგანა ვიეკა

1913 / 1913.g. / 1913წ.

Unknown / Nezināms autors / უცნობი ოსტატი

The "Pelican's House" is located in one of the oldest streets of Havana City, near the Old Square. A number of elegant birds crown the doors and windows on the ground and first floor. If you look carefully at all the details, you will recognise the pelicans and flamingos that live along the Cuban shores and coasts. Are they pelicans with elongated, slender necks and long beaks or are they flamingos with extremely long legs? In fact, the decorative birds on the building are a mixture of both these birds, but mainly the pelican.

This mixed bird could be linked to the phoenix, a mythological bird resurrecting from its ashes.

Examine all the decorative birds on the front of the building, design your own mythological phoenix by mixing the different styles of birds together and draw what this bird could look like.

„Pelikānu nams” atrodas vienā no senākajām ielām Havanas pilsētā, netālu no Vecā laukuma. Vairāki eleganti putni tēli vainago durvju un logu augšējās daļas pirmajā un otrajā stāvā. Ja Tu uzmanīgi apskatītu detaļas, Tu pamānītu pelikānus un flamingo, kas dzīvo Kubas piekrastē. Vai tie ir pelikāni ar iegarenu, slaidu kaklu un garu knābi, vai arī tie ir flamingo ar ārkārtīgi garām kājām? Patiesībā dekoratīvie putni uz ēkas sienas ir salikums no abiem šiem putniem, bet tajos vairāk ir no pelikāna.

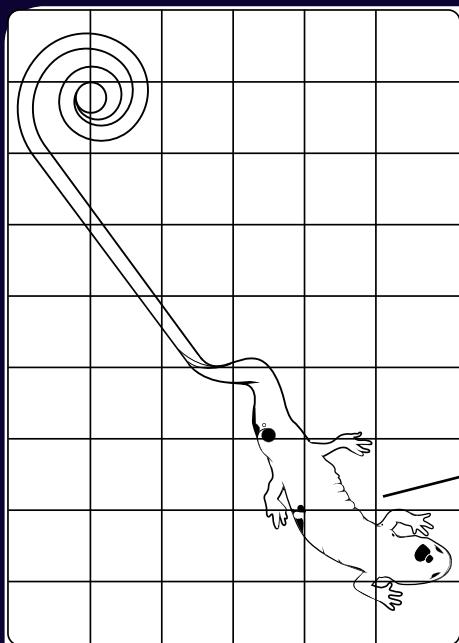
Šis no jauna izveidotais, apvienotais putna tēls varētu būt saistīts ar fēniksu - brīnuma un pilnības iemiesojumu, mitoloģisku putnu, kurš atkal un atkal sadeg un atdzimst no pelniem.

Apskatī visus putnu dekorus uz ēkas fasādes un izdomā pats savu mitoloģisko fēniksu, apvienojot divus putnus vienā, un tad uzzīmē, kā šis putns varētu izskatīties!

“ ჰელიკან პაუზი ” პავანა
სიტის ერთ-ერთ უძველეს ქუჩაზე,
„ოულდ ს ქვეას“ მახლობლად
მდებარეობს. პირველი და მეორე
სართულის კარგისა და ფარჯრებს
უამრავი თვალწარმტაცი
ფრინველი ამკობს. დეტალებს
თუ დააკვირდებით, ამოიცნობთ
ვარხვებსა და ფლამინგოებს,
რომლებიც კუბის სანაპიროებზე
ბინადრობენ. როგორ ფიქრობთ,
ეს ვარხვებია წაგრძელებული,
მოქნილი კისრებითა და გრძელი
ნისკარტებით, თუ მაღალფეხა
ფლამინგოები? ფაქტობრივად,
შამ შენობის ემამობელი
ფრინველები ორივე სახეობის
ნაზავს წარმოადგენს, მაგრამ
აშეარად ვარხვის, იგივე
პელიკანის, დეტალები ჭარბობს.
ეს შერეული ფრინველი
საკუთარი ფერფლიდან
აღმდგარ მითოლოგიურ
ფენიქსისაც წააგავს.

შეისწავლეთ ფასადის გველა
დეკორაციული ფრინველი;
დახატეთ მითოლოგიური ფენიქსი
სხვადასხვა სახეობის ფრინველთა
დეტალების გამოყენებით.

WIEN / VÍNE / ვინე

Many members of the Secession were involved in the decoration of their buildings. For example, Joseph Maria Olbrich, an architect, modelled the cement owls based on drawings by his artist colleague Koloman Moser. The building was once called "Temple of Art". The artists came up with completely new ideas that were very different from the art shown at that time or in the past. The entrance area celebrates the change from everyday life into the world of art. Othmar Schimkowitz created the sculptural entrance on top of the stairs. The salamanders next to the entrance gate represent the idea that something ancient and familiar has to be left behind.

Can you draw a salamander by using the squares to help you? You must copy the lines in each square, one after the other. At the end, you will have the entire shape of the original one.

Daudzi no Secesijas mākslinieků apvienības dalībniekiem bija iesaistīti savas biedrības ēkas dekoratīvās apdares izveidē. Piemēram, arhitekts Jozefs Marija Olbrihs darināja cementa pūces, kas veidotas pēc viņa kolēģa, mākslinieka Kolomana Mozera zīmējumiem. Šī ēka reiz tika nodēvēta par Mākslas Templi. Mākslinieki nāca ar pilnīgi jaunām idejām, kas būtiski atšķīrās gan no sava laika, gan no pagātnes mākslas un arhitektūras valodas. Ieejas risinājums slavina pāreju no ikdienas dzīves uz mākslas pasauli. Otmārs Šimkovics izveidoja skulpturālu ieejas portālu. Salamandras netālu no ieejas simbolizē ideju, ka kaut kas sens un pazīstams ir jāaatstāj pagātnē.

Uzzīmē salamandru, izmantojot rūtiņas, lai būtu vieglāk! Pārkopē līnijas vienu pēc otras atbilstošajās rūtiņās! Beigās Tu iegūsi pilnīgu attēlu, kāds tas ir oriģinālā.

სეცესიონის ბევრი წევრი
იღებდა მონაწილეობას
თავიანთი შენობების
გაფორმებაში. მაგალითად,
არქიტექტორი იოსიფ მარია
ოლბრიხი ცემენტის
ბუქბს ძერწავდა კოლეგა
მხატვრის, კოლომან მოზერის,
ნახატების მიხედვით. ამ
შენობას ოდესაც “ხელოვნების
ტაძარი” ეწოდებოდა. მას
სტუმრობდნენ უახლესი,
მანამდე არარსებული იდეებით
ადჭურებილი ხელოვნების
წარმომადგენლები.

შესასვლელის დიზაინს
ყოველდღიური ცხოვრებიდან
ხელოვნების სამყაროში

გადავყავართ. ოტარ შიმქოვიჩმა
კიბის თავზე სკულპტურული
შესასვლელი წარმოადგინა.
კარიბჭებზე გამოსახული
სალამანდრები მიგვანიშნებენ,
რომ წინ უნდა გაფუსტროთ
რაღაც აწერდასულსა
და ჩვეულს.

შეგიძლიათ დახატოთ
სალამანდრა კვადრატების
გამოყენებით? ხაზები ერთი
მეორის მიყოლებით ზუსტად
უნდა გადაიტანოთ თითოეულ
კვადრატში და ბოლოს,
მიიღებთ ორიგინალის
სრულყოფილ გამოსახულებას.

Salamander / Salamandra / სალამანდრა

Secession, Friedrichstrasse 12 – Wien

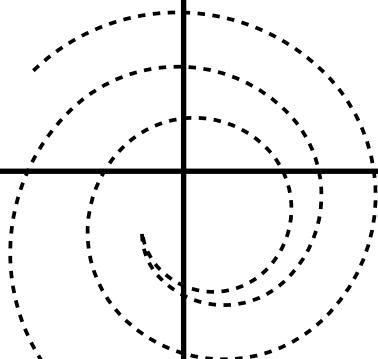

1898 / 1898.g. / 1898 ፩.

The idea that something ancient and familiar has been left behind / Ideja, ka kaut kas sens un pazīstams ir atstāts pagātnē / იგულისხმება, რომ უნდა გავუსწოროთ რადაც აწგარდასულსა და კარგად ნაცნობს

COPY STEP BY STEP / PĀRKOPĒ RŪTIŅU PĒC RŪTIŅAS / ԱԿԱՑՈՒՅԹ ՎԵՐԱԿՈ ԱՆՁՈ

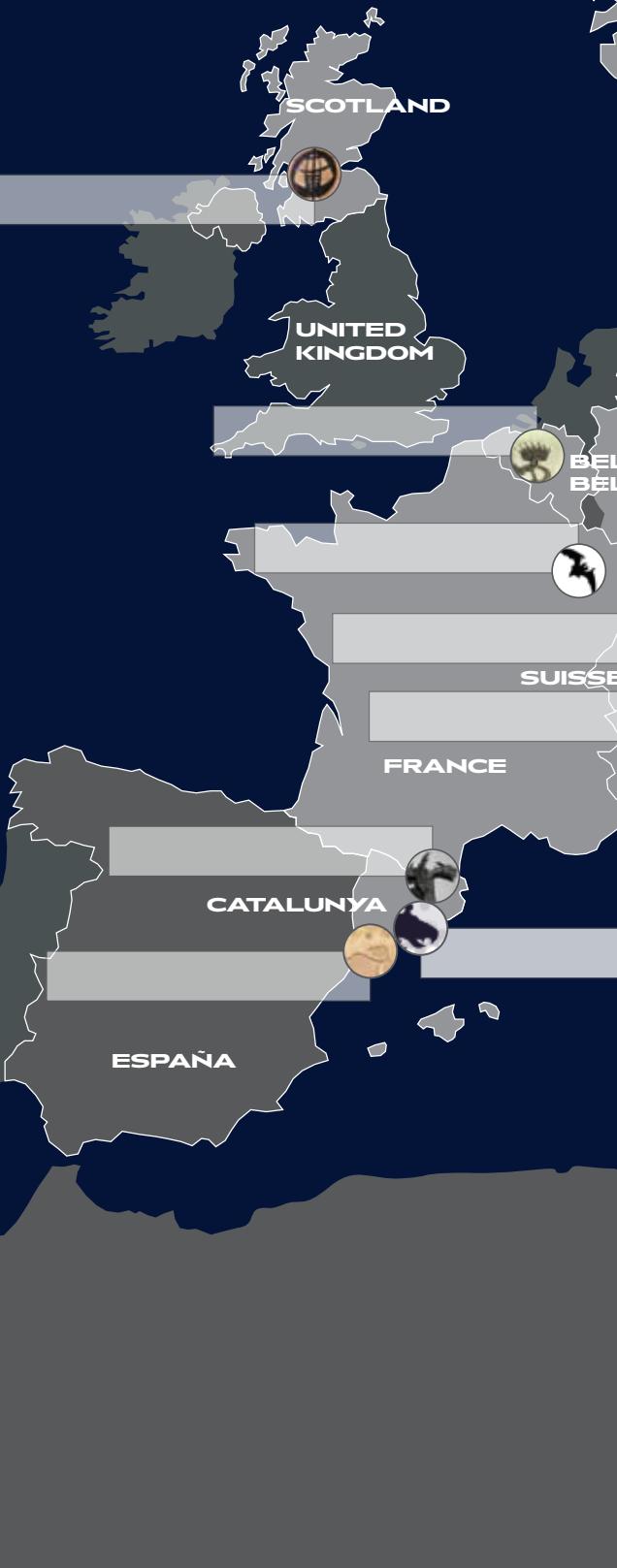

MAP MAPA ମାପ

You have just travelled through Europe. But where exactly have you been? On the map, a small detail is drawn next to each of the cities you visited. Can you find these crosses in your book and then write the name of the city on the map?

Tu tikko kā apceļoji visu Eiropu. Bet kur tieši Tu pabiji? Kartē pie katras no Tevis apmeklētajām pilsētām ir uzzīmēta neliela detaļa. Sameklē tām atbilstošos elementus savā grāmatiņā un tad ieraksti kartē trūkstošos pilsētu nosaukumus!

Је-је ако си омогућио да изучиш Европу. А где су твоје градови? На мапи, поред сваког града на који су посетио, је приказан мањи детаљ. Сакупи све детаље који су приказани у мапи и написи им имена у сваком од празних места на мапи.

**MAKE YOUR OWN NIGHT CREATURE
UZZIME PATS SAVU NAKTS DZIVNIEKU VAI FANTASTISKO BŪTN!!
СДЕЛАЙ СВОЮ НОЧНУЮ ЖИВОТНОСТЬ ИЛИ ФАНТАСТИЧЕСКОЕ БЫСТРОЕ!**

Réseau Art Nouveau Network

The Réseau Art Nouveau Network was launched in 1999 to highlight the Art Nouveau heritage of Europe. Since then, 18 cities have worked together to make sure that Art Nouveau is well known and well respected.

Art Nouveau first appeared more than a hundred years ago in a number of European cities and today you will find that this heritage is still very much alive: Art Nouveau train stations still receive trains and travellers, Art Nouveau schools still open their doors to pupils, Art Nouveau department stores are still active and some women wear beautiful Art Nouveau jewellery. In museums you can admire Art Nouveau furniture and whole series of objects such as vases, candlesticks, carpets and posters. Some buildings are also open to the public so that the facades, rooms, the decoration and the furniture can be enjoyed and admired.

Specialists study this artistic movement to better understand the artists and their work, while Art Nouveau buildings are restored so that they can be used or visited.

Within our Network there are architects, art historians, museum curators and those involved in the tourism industry, everyone is connected in some way with either Art Nouveau buildings, collections or public visits. They work in their own cities and share their knowledge and experience with their European colleagues in other Art Nouveau cities.

Our Network also includes many specialists and experts who organise exhibitions and conferences, publish books for other professionals, school children and all those who appreciate Art Nouveau. Our website www.artnouveau-net.eu contains lots of information and downloadable publications.

The Réseau Art Nouveau Network receives money from the European Union and with these funds we hope that we can protect and celebrate Art Nouveau in your city and beyond!

Réseau Art Nouveau Network

Jūgendstila mantojuma tīkls tika izveidots 1999. gadā, lai popularizētu Eiropas Jūgendstila mantojumu. Kopš tā laika 19 pilsētas ir kopīgi strādājušas, lai izplatītu informāciju par jūgendstila būtību un iezīmēm, kā arī, lai veicinātu tā popularitāti un iegūtu atbilstošu vērtējumu sabiedrībā.

Jūgendstils pirmo reizi parādījās vairāk nekā pirms simts gadiem daudzās Eiropas pilsētās, un tolaik celtās ēkas vēl šodien dzīvo un pilda savu sākotnējo funkciju. Jūgendstila dzelzceļa stacijas vēl joprojām uzņem vilcienus un apmeklētājus, jūgendstila skolas joprojām ir atvērtas skolniekiem, jūgendstila veikalui nodaļas vēl joprojām darbojas, un sievietes vēl joprojām nēsā jūgendstila juvelierizstrādājumus. Muzejos ir iespējams apskatīt jūgendstila mēbeles, kā arī daudz citu sadzīves priekšmetu – vāzes, svečturus, paklājus un plakātus. Atsevišķas ēkas ir pieejamas publikas apskatei, līdz ar to ne tikai to fasādes, bet arī iekštelpas, interjeru apdari un mēbeles ir iespējams novērtēt un aprīnot.

Lai labāk saprastu jūgendstila māksliniekus un viņu darbus, mākslas un arhitektūras vēsturnieki pēta šo mākslas stilu, bet jūgendstila ēkas tiek restaurētas, lai tās būtu pilnvērtīgāk izmantojamas un apskatāmas.

Mūsu tīklu veido gan arhitekti, gan mākslas vēsturnieki, gan muzeju kuratori, gan arī tūrisma industrijas pārstāvji - visi, kuri kaut kādā veidā ir saistīti ar jūgendstila ēkām, kolekcijām vai objektu apskates nodrošinājumu. Viņi strādā katra savā pilsētā, bet viņiem tiek dota iespēja dalīties ar savām zināšanām un pieredzi ar kolēģiem citās Eiropas jūgendstila pilsētās.

Šajā tīklā darbojas daudz speciālistu un ekspertu, kas organizē izstādes un konferences un izdod grāmatas, kuras domātas gan profesionāļiem, gan arī skolēniem un jauniešiem, kā arī visiem tiem, kas interesējas par jūgendstili. Mūsu mājas lapā www.artnouveau-net.eu ir ļoti daudz informācijas un publikāciju, ko ir iespējams lejupielādēt.

Jūgendstila tīklu finansē Eiropas Savienība, un mēs ceram, ka, pateicoties šim atbalstam, mēs varēsim aizsargāt un godā celt jūgendstili Tavā pilsētā un arī citviet!

Réseau Art Nouveau Network

„Mācību grāmatu“ Šajā ūdenskrāpē 1999. gadsā izveidoti 18 Eiropas pilsētās, lai popularizētu Eiropas Jūgendstila mantojumu. Kopš tā laika 19 pilsētas ir kopīgi strādājušas, lai izplatītu informāciju par jūgendstila būtību un iezīmēm, kā arī, lai veicinātu tā popularitāti un iegūtu atbilstošu vērtējumu sabiedrībā.

Jūgendstils pirmo reizi parādījās vairāk nekā pirms simts gadiem daudzās Eiropas pilsētās, un tolaik celtās ēkas vēl šodien dzīvo un pilda savu sākotnējo funkciju. Jūgendstila dzelzceļa stacijas vēl joprojām uzņem vilcienus un apmeklētājus, jūgendstila skolas joprojām ir atvērtas skolniekiem, jūgendstila veikalui nodaļas vēl joprojām darbojas, un sievietes vēl joprojām nēsā jūgendstila juvelierizstrādājumus. Muzejos ir iespējams apskatīt jūgendstila mēbeles, kā arī daudz citu sadzīves priekšmetu – vāzes, svečturus, paklājus un plakātus. Atsevišķas ēkas ir pieejamas publikas apskatei, līdz ar to ne tikai to fasādes, bet arī iekštelpas, interjeru apdari un mēbeles ir iespējams novērtēt un aprīnot.

Lai labāk saprastu jūgendstila māksliniekus un viņu darbus, mākslas un arhitektūras vēsturnieki pēta šo mākslas stilu, bet jūgendstila ēkas tiek restaurētas, lai tās būtu pilnvērtīgāk izmantojamas un apskatāmas.

Mūsu tīklu veido gan arhitekti, gan mākslas vēsturnieki, gan muzeju kuratori, gan arī tūrisma industrijas pārstāvji - visi, kuri kaut kādā veidā ir saistīti ar jūgendstila ēkām, kolekcijām vai objektu apskates nodrošinājumu. Viņi strādā katra savā pilsētā, bet viņiem tiek dota iespēja dalīties ar savām zināšanām un pieredzi ar kolēģiem citās Eiropas jūgendstila pilsētās.

Šajā tīklā darbojas daudz speciālistu un ekspertu, kas organizē izstādes un konferences un izdod grāmatas, kuras domātas gan profesionāļiem, gan arī skolēniem un jauniešiem, kā arī visiem tiem, kas interesējas par jūgendstili. Mūsu mājas lapā www.artnouveau-net.eu ir ļoti daudz informācijas un publikāciju, ko ir iespējams lejupielādēt.

If you want to discover more about Art Nouveau, you can always visit the Network's website at www.artnouveau-net.eu. It is full of information and pictures, and also contains all the activities that we have developed for children in the section 'educational material'. So whether it is for a school project or just for fun, log-on and see Art Nouveau come alive.

Ja vēlies ko vairāk uzzināt par jūgendstilu, vienmēr vari ielūkoties mūsu mājas lapā www.artnouveau-net.eu. Tajā ir gan daudz informācijas, gan attēlu, gan arī plašs materiālu klāsts izglītības sadalā, kuri izstrādāti tieši bērniem. Vai tas būtu kādam skolas projektam vai vienkārši priekā pēc un izklaidei - ieej tīmeklī, un ļauj jūgendstilam atdzīvoties Tavā acu priekšā!

ჩვენი ვებსაიტი
www.artnouveau-net.eu

შეიცავს უამრავ ინფორმაციას და ისეთ პუბლიკაციას, რომლის გადმოწერაც შესაძლებელია.

„მოდერნის ქსელს“ ეპროექტშირი აფინანსებს. ვიმედოვნებთ, რომ ამ თანხებით შეგძლებთ მოდერნის მემკვიდრეობის დაცვასა და პოპულარიზაციას თქვენს ქალაქში და მის ფარგლებს გარეთაც.

Réseau Art Nouveau Network

www.artnouveau-net.eu

Published by: J. Van Grimbergen,
Direction des Monuments et Sites de la Région de Bruxelles-Capitale
C.C.N., rue du progrès 80, boîte1, B-1035 Bruxelles
www.monumentirisnet.be
Design: GraphicalHouse, Glasgow, UK 2006

with the support of the Culture 2000
Programme of the European Union

ART NOUVEAU EUROPEAN ROUTE
RUTA EUROPEA DEL MODERNISMO
In collaboration with the Art Nouveau
European Route